

การสร้างคำนักกษณของภาพโดยอัตโนมัติเพื่อสร้างดัชนีภาพ
AUTOMATIC KEYWORD DETECTION FOR IMAGE INDEXING

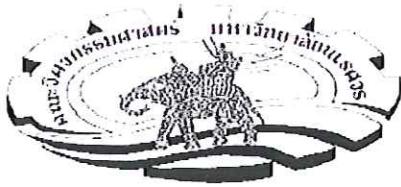

นายอภินันท์ ดีมารยาตร์ รหัส 45371119

นายคุกกรานต์ บัวประภัสสร รหัส 45370301

ห้องสมุดคณะวิศวกรรมศาสตร์
วันที่รับ..... 25.7.2553 /
เลขทะเบียน..... 15010093
เลขเรียกหนังสือ..... ๗๒๕๗
๙๕๔๘
มหาวิทยาลัยนเรศวร

ปริญญาอนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาชีวกรรมคอมพิวเตอร์ ภาควิชาชีวกรรมไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์
คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
ปีการศึกษา 2548

ใบรับรองโครงการวิศวกรรม

หัวข้อโครงการ	การสร้างคำนวณลักษณะของภาพโดยอัตโนมัติเพื่อสร้างดัชนีภาพ			
ผู้ดำเนินโครงการ	นาย อภินันท์	คุณภราตร์	รหัส	45371119
	นาย ศุภกรานต์	บัวประภัสสร	รหัส	45370301
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ แย้มเม่น			
สาขาวิชา	วิศวกรรมคอมพิวเตอร์			
ภาควิชา	วิศวกรรมไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์			
ปีการศึกษา	2548			

คณะกรรมการศาสตร์ มหาวิทยาลัยเรศวร อนุมัติให้โครงการที่บันทึกไว้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์

คณะกรรมการสอน โครงการวิศวกรรม

SKL

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ แย้มเม่น)

[Signature] .....กรรมการ
(ดร.ไพบูล มนีสว่าง)

[Signature] .....กรรมการ
(ดร.พนมขวัญ ริยะมงคล)

หัวข้อโครงการ	การสร้างคำนักภาษาโดยอัตโนมัติเพื่อสร้างดัชนีภาพ
ผู้ดำเนินโครงการ	นาย อภินันท์ คีมารยาตร์ รหัส 45371119
	นาย ศุภกรานต์ บัวประภัสสร รหัส 45370301
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ แย้มเม่น
สาขาวิชา	วิศวกรรมคอมพิวเตอร์
ภาควิชา	วิศวกรรมไฟฟ้าและคอมพิวเตอร์
ปีการศึกษา	2548

บทคัดย่อ

เนื่องจากในปัจจุบันมีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสำหรับการประมวลผล และการจัดเก็บรูปภาพทางระบบดิจิตอล ดังนั้นความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพสำหรับจัดเก็บภาพและดึงข้อมูลจากฐานข้อมูลที่จัดเก็บภาพจำนวนมาก จึงมีความสำคัญอย่างมาก ในรายงานทางเทคนิคฉบับนี้แสดงคุณสมบัติของรูปภาพโดยใช้ color descriptor เพื่อการสร้างคำนักภาษาโดยอัตโนมัติผ่านทาง Term-vector model โดยผู้ใช้ป้อนรูปภาพ ให้กับโปรแกรม จากนั้นโปรแกรมจะค้นหา Keyword ที่สามารถอธิบายรูปภาพนั้น ระบบถูกพัฒนาโดยใช้ภาษา JSP ในการเขียนโปรแกรม กับ ใช้ J2ee เป็น Web Server

ผลที่ได้จากการนี้ คือ เราสร้างโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้ได้จริงสำหรับดัชนีภาพ และ การถูกค้นรูปภาพผ่าน Keyword (คำนักภาษาของภาพ) - ผู้ใช้ - เชื่อมต่อเทคโนโลยี

Project Title	Automatic keyword detection for image indexing	
Name	Mr. Apinun Deemarayart	ID. 45371119
	Mr. Supakran Bourpapasson	ID. 45370301
Project Advisor	Assistant Professor Dr. Suchart Yammen , Ph.D.	
Major	Computer Engineering	
Department	Electrical and Computer Engineering	
Academic Year	2005	

ABSTRACT

There are rapid growths of technologies for processing and storing digital images. It is therefore important to develop effective tools for retrieving images from large databases. This technical report presents an image retrieval system using color descriptor to automatically create keywords for images via a term-vector model system. It automatically finds keywords which can explain the content of input image submitted from users. The system is developed by JSP programming language with J2EE web server technology.

As a result from this project, we created a computer program that is easy to use for image indexing and retrieval via keyword-user-interface technology.

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ สำเร็จได้ด้วยดีก็เนื่องด้วยความอนุเคราะห์จากอาจารย์ที่ปรึกษาโครงการ คือ ท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ แย้มเม่น ผู้ซึ่งกรุณายืกความรู้ คำแนะนำ และเอาใจใส่เป็นอย่างดีระหว่างการดำเนินโครงการ อีกทั้งยังตรวจสอบแก้ไขข้อมูลรองต่างๆ จนโครงการนี้เสร็จสมบูรณ์ คณะผู้จัดทำจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณท่าน ดร.ไพบูลย์ มนัสวัฒ์ และ ท่าน ดร.พนมขวัญ ริยะมงคล ที่กรุณารับเป็นกรรมการตรวจสอบโครงการและให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขโครงการทำให้โครงการนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ในโอกาสนี้ทางคณะผู้จัดทำโครงการจึงขอขอบคุณทุกๆ ท่านที่มีส่วนช่วยทำให้โครงการนี้ประสบความสำเร็จได้ด้วยดี

นาย อภินันท์ ดีมารยาตร์
นาย ศุภกรานต์ บัวประภัสสร

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	หน้า ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	จ
สารบัญรูป.....	ฉ

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ปัญหาและที่มาของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	2
1.3 ขอบข่ายของงาน.....	2
1.4 ผลที่คาดว่าจะได้รับ.....	2
1.5 งบประมาณ.....	2
1.6 กิจกรรมการดำเนินงาน.....	3

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 คุณสมบัติขั้นพื้นฐานของรูปภาพ (Content-based image retrieval).....	4
2.2 รูปร่างของภาพ (Image Shape).....	6
2.3 มาตรฐานของสี.....	7
2.4 การอธิบายถึงภาพต่างๆ โดยใช้ Color Histogram.....	10
2.5 Vector Model.....	11

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 การทำ Vector model ของ histogram	14
3.2 การหาความคล้ายคลึงของภาพ.....	17
3.3 การทำ Vector ของคำนองกลักษณภาพ.....	18

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการทดลอง	
4.1 การทำฐานข้อมูล.....	20
4.2 การทดลองการค้นหาคำนักกลักขยะภาพ.....	21
บทที่ 5 สรุปผลและวิเคราะห์ผล	
5.1 การทดลองการค้นหาคำนักกลักขยะภาพ.....	25
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	25
5.3 ปัญหาที่พบในการทำโครงการวิจัย.....	25
5.4 แนวทางในการพัฒนาโครงการวิจัย.....	26
เอกสารอ้างอิง.....	27
ภาคผนวก	
ก รู้จักกับ JSP.....	28
ข J2EE คืออะไร.....	33
ประวัติผู้จัดทำโครงการ.....	37

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
4.1 ผลการทดลองจากการสู่นเลื่อนกรูปภาพมา 20 รูปเพื่อทำการหาคำนวณกลักษณะภาพ.....	23

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
2.1 แสดงลูกบาศก์ของระบบสีแบบ RGB.....	7
2.2 RGB color model	8
2.3 แสดงระบบสี HSV.....	9
2.4 แสดงการแบ่งค่าในโมเดล HSV.....	10
2.5 The cosine of Θ is adopted as sim (d_j, q).....	11
3.1 แสดงการทำงานของโปรแกรม.....	14
3.2 แสดงแบบจำลองของ Model สีแบบ HSV	14
3.3 แสดงแบบจำลองของ Hue	15
3.4 แสดงแบบจำลองของ Saturation	15
3.5 แสดงการแบ่งการเก็บ Histogram	16
3.6 แสดงการเก็บ Histogram ในฐานข้อมูล.....	17
3.7 แสดงฐานข้อมูลของ Keyword.....	19
4.1 แสดงฐานข้อมูล ของ Histogram และ Distance.....	20
4.2 แสดงการเรียกภาพ Query.....	21
4.3 แสดงการเรียกภาพ Query จากฐานข้อมูล.....	21
4.4 แสดงการเรียกภาพ Query ที่อยู่นอกฐานข้อมูล.....	22
4.5 แสดงผลการหา Keyword จากภาพ Query ของโปรแกรม.....	22
4.6 แสดง Keyword ทั้งหมด ที่อยู่ใน List.....	24
4.7 แสดงภาพที่ตรงกับคำอကกิณีภาพที่ค้นหา.....	24
ก-1 แสดงหน้าจอแสดงข้อความต้อนรับการติดตั้ง โปรแกรมของ JSP	29
ก-2 แสดงหน้าจอ License Agreement	30
ก-3 แสดงการติดตั้ง	30
ก-4 แสดง Associayion Panel	31
ก-5 แสดง Installation Preview Panel	31
ก-6 แสดงการติดตั้งเสร็จสมบูรณ์	32
ข-1 แสดงหน้าจอแสดงข้อความต้อนรับการติดตั้ง โปรแกรมของ J2EE	34
ข-2 แสดงหน้าจอ License Agreement	34
ข-3 แสดงการเลือก ไดเรกทอรีที่ต้องการติดตั้ง	35

สารบัญรูป (ต่อ)

รูปที่	หน้า
ข-4 เลือกคอมโพเนนต์ที่ต้องการติดตั้ง	35
ข-5 แสดงการติดตั้ง	36
ข-6 แสดงการติดตั้งเสร็จสมบูรณ์	36

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ปัญหาและที่มาของปัญหา

ในปัจจุบันคอมพิวเตอร์ได้เข้ามามีบทบาทในงานทุกๆ ด้าน โดยแต่ละด้านย่อมต้องการจะเก็บสื่อในงานนั้นไว้ โดยเฉพาะรูปภาพซึ่งมีจำนวนมาก เช่น ทางด้านการศึกษา ต้องเก็บสื่อการเรียนการสอน ทางด้านศิลปะ ต้องการเก็บภาพวาด ภาพถ่ายต่างๆ ซึ่งในทางปฏิบัติภาพเหล่านี้จะถูกจัดเก็บในรูปม้วนวิดีทัศน์ หรือแผ่นฟิล์ม ซึ่งจะเสื่อมไปตามกาลเวลาที่ผ่านไปดังนั้นจึงได้ใช้ระบบ คอมพิวเตอร์เข้ามาประยุกต์การเก็บภาพเหล่านี้ โดยการเก็บในลักษณะของภาพดิจิตอล แต่ถ้า มีรูปภาพเป็นจำนวนมากทำให้ยากต่อการจัดเก็บ จากปัญหาที่เกิดขึ้นจึงเป็นแนวคิดที่จะแก้ปัญหานี้ โดยการใช้คำนํอกลักษณะของภาพ (Keyword) เพื่อให้คอมพิวเตอร์ทำการจัดเก็บภาพที่ใกล้เคียงกับคำนํอกลักษณะของภาพ (Keyword) เพื่อที่จะสะดวกในการค้นหาภาพที่ต้องการ และพัฒนาเทคโนโลยีการเก็บภาพให้อยู่ในรูปของฐานข้อมูลรูปภาพดิจิตอล

โดยการเก็บรูปภาพนั้นจำเป็นต้องใช้คำนํอกลักษณะของภาพ ในอดีต เมื่อเราจะเก็บรูปภาพนั่นก็ต้องมีคนที่พิมพ์คำอธิบายภาพ ซึ่งจะต้องเป็นคำที่ครอบคลุม และเกี่ยวกับภาพนั้นจึงใช้เวลานานและอาจไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ดังนั้น โครงการนี้จึงต้องการจะแก้ปัญหาดังกล่าว โดยการนำฐานข้อมูลภาพที่มีการอธิบายภาพอยู่แล้วมาเป็นมาตรฐานในการเก็บ ซึ่งจะนำมาพัฒนาโปรแกรมที่สามารถให้คอมพิวเตอร์สามารถสร้างคำนํอกลักษณะของภาพ จากภาพได้เอง โดยที่คอมพิวเตอร์จะใช้คุณสมบัติพื้นฐานของภาพ(Content-Based Image Retrieval) ที่ต้องการจะค้นหานำไปเปรียบเทียบกับคุณสมบัติพื้นฐานของภาพที่เก็บอยู่ในฐานข้อมูลภาพ เพื่อที่จะสร้างคำนํอกลักษณะภาพและแยกประเภทของรูปภาพ

โดยโครงการนี้จะใช้หลักการของ สี(Color) มาประยุกต์ โดยมีหลักการในการทำดังนี้ คือ ผู้ใช้ต้องใส่ภาพที่ต้องการจัดเก็บ จากนั้นคอมพิวเตอร์จะทำการ หาครรชนีของภาพ (indexing) โดยหาคุณสมบัติพื้นฐาน (low – level feature) ของภาพนั้นคือหา Color Histogram จากนั้นนำคุณสมบัติพื้นฐานของภาพนี้ ไปทำการเปรียบเทียบกับภาพและคุณสมบัติพื้นฐานของภาพที่เก็บในฐานข้อมูล จากนั้นก็จะสร้างคำนํอกลักษณะภาพของภาพนี้ขึ้นมา

1.2 วัตถุประสงค์

1.2.1 เพื่อค้นคว้าและพัฒนาระบบการค้นหาคำบอกรักษาภาพ แล้วเก็บลงในฐานข้อมูล โดยการใช้คุณสมบัติพื้นฐานของภาพ มาประยุกต์ให้การค้นหาคำบอกรักษาภาพ ที่ผู้ใช้ต้องการ นั้นให้มีความใกล้เคียงกับภาพมากที่สุด

1.2.2 เพื่อเกิดความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาโปรแกรม โดยใช้ภาษา JSP โดยใช้งานร่วม กับ J2EE ในการทำเป็น Web Server มาพัฒนาระบบค้นหาคำบอกรักษาภาพที่สามารถ ประยุกต์ใช้งานได้จริงในงานด้านต่างๆ เพื่อจ่ายต่อการค้นหาและจัดเก็บภาพที่ผู้ใช้ต้องการ และ ช่วยลดเวลาในการจัดเก็บภาพ

1.3 ขอบข่ายของงาน

เพื่อพัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลประเภทภาพ โดยใช้คำบอกรักษาภาพและคุณสมบัติ พื้นฐานของภาพ

1.3.1 พัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลประเภทภาพ จะเป็นการจัดเก็บคำบอกรักษาภาพที่ มีความใกล้เคียงกับภาพมากที่สุด โดยพิจารณา สี ของภาพด้านแบบ เทียบกับภาพในฐานข้อมูล เพื่อให้จ่ายต่อการค้นหาภาพที่ถูกต้อง

1.4 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1.4.1 เกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการค้นหาคำบอกรักษาภาพ โดยใช้คุณสมบัติ พื้นฐานของภาพ

1.4.2 เกิดความรู้ความเข้าใจในการใช้ JSP และ J2EE มาพัฒนาระบบค้นหาภาพที่สามารถประยุกต์ใช้งานได้จริงในงานด้านต่างๆ เพื่อลดเวลาค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาพและการค้นหาภาพที่ต้องการ

1.4.3 เป็นแนวทางในการค้นคว้าและพัฒนาเทคนิคต่างๆ ให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ใน ทางด้านการใช้คอมพิวเตอร์แก่นักศึกษาทั้งในระดับปริญญาตรีและปริญญาโท และผู้ที่สนใจ ทางด้าน Image Processing

1.5 งบประมาณ

1.5.1 ค่าใช้จ่ายในการทำงาน	1,000 บาท
1.5.2 ค่าใช้จ่ายในการซื้อหนังสือ	500 บาท
1.5.3 ค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ด	500 บาท
รวมทั้งสิ้น	2,000 บาท

กิจกรรมการดำเนินงาน

กิจกรรม	ปี 2548											
	ธ.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
1. ร่วบรวมชุดข้อมูลที่ယัดลงกับ Content-base image Retrieval												
2. พัฒนาและทดสอบเครื่องมือระบบ												
3. พัฒนาที่ปรับ Image indexing and Database system												
4. พัฒนาโปรแกรมและทดสอบเครื่องมือระบบตามทฤษฎี												
5. จัดทำรายงานและสรุปผล												

บทที่ 2

หลักการและทฤษฎีเกี่ยวกับข้อมูล

โครงการนี้มีวิธีที่ใช้ในการแก้ปัญหาอยู่หลายหัวข้อ แต่ทางผู้จัดทำมุ่งสนใจในเรื่องการใช้สีเป็นเงื่อนไขในการเลือกภาพ และการจัดการข้อมูลประเทtruภาพ โดยใช้คุณสมบัติขั้นพื้นฐานของรูปภาพ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาและการทำโครงการ ขอanalyzing ส่วนของเนื้อหาเป็นหัวข้อ ดังต่อไปนี้

2.1 คุณสมบัติขั้นพื้นฐานของรูปภาพ (Content-based image retrieval)

คุณสมบัติขั้นพื้นฐานของภาพประกอบด้วยรูปร่าง(shape), สี(color), พื้นผิว(texture) คุณสมบัติเหล่านี้ใช้ในการอธิบายองค์ประกอบหรือลักษณะของภาพเพื่อบอกให้เข้าใจว่าภาพนั้นเป็นภาพอะไรแต่ในทางคอมพิวเตอร์แล้วพื้นฐานของรูปภาพไม่สามารถอธิบายให้คอมพิวเตอร์ทราบได้ว่าภาพนั้นเป็นภาพอะไร เช่น ภาพรถสีน้ำเงินจอดอยู่บนถนนหมายเลข คอมพิวเตอร์ไม่สามารถบอกได้ว่าสิ่งที่อยู่ในภาพเป็นรถ แต่สามารถอธิบายได้ว่าเป็นรูปสี่เหลี่ยมสีน้ำเงินซ่อนทับอยู่บนพื้นสีเขียว ซึ่งจากลักษณะดังนี้เราจะนำคุณสมบัติเหล่านี้มาใช้ในการทำ image indexing ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้เราเรียกว่า “low-level feature” เพื่อใช้ในการเปรียบเทียบรูปภาพว่ามีลักษณะเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร การค้นหาภาพจากคุณสมบัติพื้นฐาน (low-level feature) ของภาพต้นแบบเป็นตัวเปรียบเทียบ ซึ่งผลที่ได้นั้นค่อนข้างที่จะใกล้เคียงกับความต้องการ โดยคุณสมบัติพื้นฐานคือ

Color similarity measures คือ การใช้สีเป็นเงื่อนไขในการเลือกภาพ โดยอาจให้ผู้ใช้เลือกโทนสีว่าภาพที่ต้องการนั้นต้องการโทนสีแบบใด แต่ผลลัพธ์ของภาพนั้นอาจจะไม่ได้ภาพตามความหมายที่ผู้ใช้ต้องการ

Texture similarity measures คือ การใช้พื้นผิวของภาพมาเปรียบเทียบระหว่างภาพต้นแบบกับภาพอื่นๆ ซึ่งจะมีความซับซ้อนกว่าแบบที่ใช้สีในการหา จะได้ภาพที่ไม่คำนึงถึงสี และส่วนมากจะใช้เวคเตอร์ในการอธิบายพื้นผิวของภาพ

Shape similarity measures คือ การใช้ขอบเขตของภาพต้นแบบในการค้นหาภาพโดยไม่คำนึงถึงรายละเอียดอื่นๆ ของภาพ

การรวมหลักการที่แตกต่างกัน คือ การคืนรูปภาพที่ถูกจัดเก็บอยู่ จะจัดตั้งชุดรวมโดยการเปรียบเทียบลักษณะรูปร่างที่ถูกจัดออกมายแบบอัตโนมัติด้วยตัวเอง รูปร่างโดยทั่วไปจะใช้การคำนวณทางคณิตศาสตร์เกี่ยวกับการกระทำของสี ความละเอียดของพื้นผิวหรือรูปร่าง

2.1.1 Colour retrieval (คืนรูปภาพ โดยใช้สี)

การคืนรูปภาพบนพื้นฐานของความคล้ายคลึงกันของสี มีอยู่หลายแนวความคิดแต่ส่วนมากจะอยู่ในแนวความคิดเดียวกันคือ รูปภาพแต่ละรูปจะถูกเพิ่มเข้าไปที่จุดเก็บรูปภาพและถูกวิเคราะห์เพื่อกำหนด colour histogram ซึ่งแสดงสัดส่วนของ pixels ของแต่ละสีภายในรูปภาพ histogram สำหรับรูปภาพแต่ละรูปจะเก็บไว้ในฐานข้อมูล ซึ่งในขณะที่ค้นหารูปภาพ ผู้ใช้งานสามารถเจาะจงสัดส่วนที่ต้องการของแต่ละสีได้ (75% สีเขียว และ 25% สีแดง) หรือส่งมอบรูปภาพตัวอย่างซึ่ง histogram จะถูกคำนวณ เพื่อจับคู่แล้วหาภาพที่ใกล้เคียงภาพปรัศนมากที่สุด

2.1.2 Texture retrieval (คืนรูปภาพ โดยใช้พื้นผิว)

ความสามารถที่จะคืนรูปภาพบนพื้นฐานของความคล้ายคลึงกันของความลักษณะอ่อนไหวจะดูไม่มีประโยชน์มาก แต่ความสามารถที่จะจับคู่รูปภาพความคล้ายกันของความลักษณะอ่อนไหว เช่น ใช้เป็นประโยชน์ในการบอกลักษณะระหว่างพื้นที่ของรูปภาพกับสีที่คล้าย (เช่น เป็นห้องฟ้าและทะเล , หรือใบไม้ และ หญ้า) หลากหลายเทคนิคนี้ได้ถูกนำมาใช้สำหรับการวัดความคล้ายคลึงกันของความลักษณะอ่อนไหว การพิสูจน์ที่ดีที่สุดเพื่อการเปรียบเทียบค่าที่อยู่ใน second-order statistics ที่คำนวณจากภาพปรัศนและรูปภาพที่ถูกเก็บไว้ สิ่งจำเป็นเหล่านี้คำนวณความสว่างที่เกี่ยวข้องของเลือกคู่ของ pixels จากรูปภาพแต่ละรูป จากลิสต์เหล่านี้มันเป็นไปได้ถึงคำนวณการกระทำของความลักษณะอ่อนไหวของรูปภาพ เช่น ความตรงกันช้าน, การทำให้หยาบ, rectionality และ regularity , หรือ periodicity , directionality และ การสุ่ม

การวิเคราะห์ความลักษณะอ่อนไหวสำหรับการคืนรายการรวมถึงการใช้การกรองความลักษณะอ่อนไหวของภาพปรัศน สามารถที่จะกำหนดค่าเกณฑ์ในการที่คล้ายกันของปรัศนสี โดยการเลือกตัวอย่างของ ความลักษณะอ่อนไหวที่ต้องการจากงานสี หรือโดยการจัดเตรียมรูปภาพปรัศน์ตัวอย่าง ในขณะที่ระบบจะทำการคืนรูปภาพด้วยการกระทำกับความลักษณะอ่อนไหวที่มีค่ามากที่สุดที่คล้ายกับภาพปรัศน์ การขยายเทคนิคนี้คือภาพที่มีความลักษณะอ่อนไหวที่ตรงข้ามกัน คืนบริเวณที่ความลักษณะอ่อนไหวในรูปภาพบนพื้นฐานของความคล้ายคลึงกัน เพื่อให้ได้ภาพมาโดยอัตโนมัติ ซึ่งจะใช้คำนวณลักษณะภาพเป็นตัวกำหนดที่สำคัญของความลักษณะอ่อนไหวอยู่ภายใต้ความของรูปภาพ

2.1.3 Shape retrieval (คืนรูปภาพ โดยใช้รูปร่างลักษณะ)

ความสามารถที่จะคืนภาพ โดยใช้รูปร่างลักษณะ บางครั้งเราต้องการความชัดเจนที่มากกว่าระดับเดิม ไม่เหมือนการใช้ความลักษณะอ่อนไหวร่วมกับความคิดที่กำหนดอย่างยุติธรรม ในธรรมชาติถูกจัดให้เป็นลักษณะเฉพาะของรูปร่างของวัตถุ (แต่ขนาดหรือการหันเหจะเป็นอิสระ) จะถูกคำนวณทุกๆ วัตถุสำหรับการค้นหารูปภาพภายในของแต่ละรูป ภาพปรัศน์จะถูกคำนวณแล้วตอบกลับโดยการคำนวณชุดที่คล้ายกันของลักษณะเฉพาะเดียวกันสำหรับรูปภาพปรัศน์ และการคืนรูปภาพเหล่านั้นจะต้องมีลักษณะ

เฉพาะที่ใกล้เคียงกันมากที่สุดและจับคู่ได้ใกล้กันกับภาพประศนิมากที่สุด ทางเลือกวิธีที่จะเสนอการจับคู่รูปร่างได้รวมถึงการบิดเบี้ยวที่มีค่าอยู่ในได้ ของภาพแบบการเปรียบเทียบของ histograms ที่เป็นไปตามพิศทางของขอบที่ขยายจากรูปภาพ การนำเสนอโครงสร้างของรูปร่างของวัตถุนั้นสามารถเปรียบเทียบโดยการใช้ graph แสดงการจับคู่เทคนิค ภาพประศนีของระบบภูมิรูปร่างคือการทำหน้าที่อันใดอันหนึ่งโดยการค้นหารูปภาพตัวอย่างเพื่อกระทำให้เป็นภาพประศนีหรือเป็นที่ผู้ใช้วาคร่าง การจับคู่รูปร่างของวัตถุ 3 มิติ คือการที่ท้าทายมากกว่าซึ่งจะแตกต่างกับภาพเดี่ยว 2 มิติ ของวัตถุในคำานที่มีให้เท่านั้น ขณะที่ไม่มีการแก้ปัญหาทั่วไปเพื่อให้ปัญหานี้เป็นไปได้ หนึ่งวิธีที่อาจเป็นไปได้ คือแบบจำลอง 3 มิติ จากรูป 2 มิติจะมีมาให้ และจับคู่พวกเขากับแบบจำลองอื่นๆ ในฐานข้อมูล ในทางอื่นต้องสร้างชุดของหัวข้อของภาพ 2 มิติของแต่ละวัตถุฐานข้อมูล ซึ่งถูกจับคู่กับรูปภาพประศนี ปัญหาเกี่ยวกับการวิจัยนี้ รวมถึงการทำหน้าที่รูปร่างที่คล้ายคลึงกันของภาพ 3 มิติ และการตรวจสอบวิธีสำหรับผู้ใช้ที่จะ กำหนดค่าภูมิรูปร่างที่ภาพประศนี 3 มิติ

2.2 รูปร่างของภาพ(Image Shape)

วัตถุที่มีอยู่ตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้นมีรูปร่างที่แตกต่างกันไป ทั้งที่เป็นรูปทรงเรขาคณิตและไม่เป็นรูปทรงเรขาคณิตในศาสตร์ของการประมวลผลภาพนั้น การกำหนดขอบเขตของภาพทุกภาพให้อยู่ในรูปสี่เหลี่ยม(Rectangular image model) เป็นวิธีที่นิยมใช้กันมากที่สุด เนื่องจากทำให้การอ่านภาพการจัดเก็บข้อมูลภาพในหน่วยความจำ และการแสดงภาพออกทางอุปกรณ์ต่างๆ เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเก็บข้อมูลภาพลงในหน่วยความจำของคอมพิวเตอร์สามารถทำได้โดยการของหน่วยความจำของเครื่องไว้ในรูปของตัวแปรอะเรย์(array) โดยค่าในแต่ละช่องของอะเรย์แสดงถึงคุณสมบัติของจุดภาพ(pixel) และตำแหน่งของช่องอะเรย์ เป็นตัวกำหนดตำแหน่งของจุดภาพสมมุติให้ Image เป็นตัวแปรแบบอะเรย์ขนาด $M \times N$ (M และ N คอลัมน์) ที่ใช้เก็บภาพขนาด $M \times N$ จุด (M จุดในแนวนอน และ N จุดในแนวตั้ง) ค่าสี (หรือความสว่าง ในกรณีที่เป็นภาพ grey level) ของจุดภาพในแถวที่ 5 คอลัมน์ที่ 4 จะตรงกับค่า ของ Image(5,4) จะเห็นได้ว่าเราใช้ตำแหน่งของจุดภาพทั้งสองแกนเป็นตัวชี้ค่าข้อมูลในอะเรย์จากการใช้หน่วยความจำเพื่อการเก็บภาพในลักษณะที่กล่าวมา เนื่องที่ในการเก็บภาพสามารถคำนวณได้จาก $M \times N \times g$ เมื่อ g เป็นจำนวนเต็มที่แทน จำนวนบิตของข้อมูลในแต่ละจุดภาพ ตัวอย่าง ถ้า g มีค่าเท่ากับ 8 บิตเราสามารถเก็บความแตกต่างของระดับสีที่เป็นไปสูงสุด 256 ระดับ ค่า M และ N จะเป็นตัวบอกถึงความละเอียดของภาพ สำหรับคอมพิวเตอร์ทั่วไปในระบบ VGA (Video Graphic Array) จะมีขนาด 640×480 , 800×600 และ 1024×768 จุด เป็นตัวการกำหนดความละเอียด จะขึ้นอยู่กับงานที่จะใช้ ในงานบางอย่างใช้ความละเอียดแค่ 30×50 จุด ก็พอแล้วแต่ในงานบางชนิด ใช้ความละเอียดถึง 1000×1000 จุด ก็ยังไม่พอ

2.3 มาตรฐานของสี

มาตรฐานของสีที่ใช้อยู่ในปัจจุบันมีอยู่หลายระบบด้วยกัน ทั้งนี้จะขึ้นอยู่กับการนำไปใช้แต่โดยทั่วไปแล้วทุกมาตรฐานจะมีแนวคิดเดียวกันคือ การแทนจุดสีด้วยจุดที่อยู่ภายในสเปลส์ 3 มิติ โดยจะมีแกนอ้างอิงสำหรับจุดสีนั้นในสเปลส์ซึ่งแต่ละแกนจะมีความเป็นอิสระต่อกัน ตัวอย่างเช่นในระบบ RGB จะมีแกนสีคือ แกนสีแดง เขียว และน้ำเงิน ในระบบ HLS จะมีแกนเป็นค่าสี(hue) ความสว่าง(lightness) และความบริสุทธิ์ของสี(saturation)

ตัวอย่างระบบสีที่นิยมใช้กันได้แก่ ระบบ RGB , HSV (Hue Saturation Value) และ HLS (Hue Lightness Saturation)

2.3.1 ระบบสี RGB

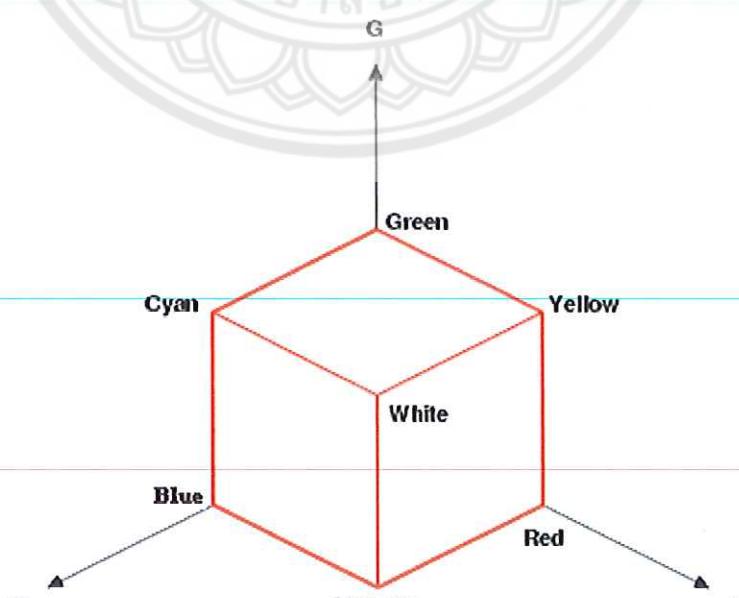
ระบบสี RGB เป็นระบบสีที่เกิดจากการรวมกันของแสงสีแดง เขียวและน้ำเงิน โดยมีการรวมกันแบบ Additive ซึ่งโดยปกติจะนำไปใช้ในจอภาพแบบ CRT (Cathode ray tube) ในการใช้งานระบบสี RGB ยังมีการสร้างมาตรฐานที่แตกต่างกันออกໄไปที่นิยมใช้งานได้แก่ RGB_{CIE} และ RGB_{NTSC}

2.3.1.1 ระบบสีแบบ RGB ของ CIE

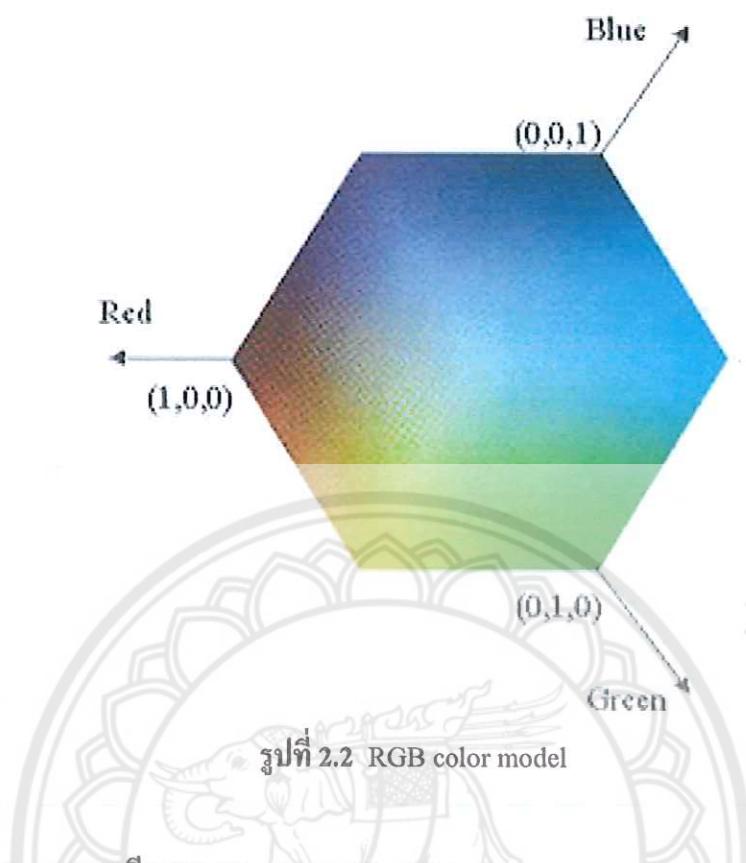
เป็นระบบสีที่พัฒนาขึ้นโดย CIE (Commission International de l'Eclairage) ซึ่งอ้างอิงสีด้วยสีแดงที่ 700 nm. สีเขียวที่กว้าง 546.1 nm. และสีน้ำเงิน 435.8 nm.

2.3.1.2 ระบบสีแบบ RGB ของ NTSC

เป็นระบบที่พัฒนาโดย NTSC (National Television System Committee) เพื่อใช้สำหรับการแสดงภาพของจอภาพแบบ CRT เป็นมาตรฐานสำหรับผู้ผลิตแบบ CRT ให้มีลักษณะเดียวกัน

รูปที่ 2.1 แสดงลูกบาศก์ของระบบสีแบบ RGB

รูปที่ 2.2 RGB color model

2.3.2 ระบบสี HSV (Hue Saturation Value)

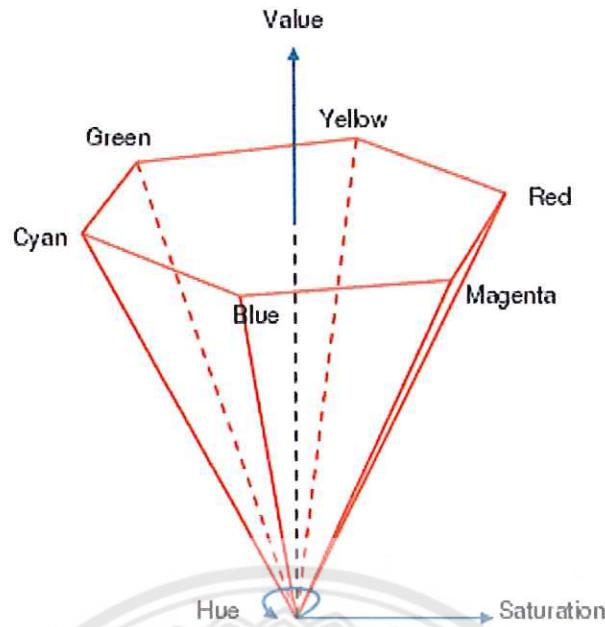
เป็นการพิจารณาสีโดยใช้ Hue Saturation และ Value ซึ่ง Hue คือ ค่าสีของสีหลัก (แดง เขียวและน้ำเงิน) ในทางปฏิบัติจะอยู่ระหว่าง 0 และ 255 ซึ่งถ้า Hue มีค่าเท่ากับ 0 จะแทนสีแดง และ เมื่อ Hue มีค่าเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ สีก็จะเปลี่ยนแปลงไปตามスペกตรัมของสีจนถึง 256 จึงจะกลับมาเป็นสีแดงอีกครั้ง ซึ่งสามารถแทนให้อยู่ในรูปขององศาได้ ดังนี้คือ สีแดงเท่ากับ 0 องศา สีเขียวเท่ากับ 120 องศา สีน้ำเงินเท่ากับ 240 องศา

Hue สามารถคำนวณได้จากระบบสี RGB ได้ดังนี้

$$\text{red}_h = \text{red} - \min(\text{red}, \text{green}, \text{blue})$$

$$\text{green}_h = \text{green} - \min(\text{red}, \text{green}, \text{blue}) \quad (2.1)$$

$$\text{blue}_h = \text{blue} - \min(\text{red}, \text{green}, \text{blue})$$

รูปที่ 2.3 แสดงระบบสี HSV

จากลักษณะโมเดลของระบบ Hue พบร่วมกับค่าอย่างน้อยหนึ่งค่าที่เท่ากับ 0 แต่ถ้ามีสองค่าที่เท่ากับ 0 และ hue จะเป็นนุ่มของสี (ค่าสี) มีค่าเป็นไปตามสีที่สามและถ้าหักสามสิบมีค่าเท่ากับ 0 แล้วจะทำให้ไม่มีค่าของ Hue หรือสีที่ได้จะมีค่าเท่ากับสีขาวนั่นเอง ตัวอย่างเช่น ภาพขาว-ดำ เกิดมีสีใดสีหนึ่งมีค่าเท่ากับ 0 จะทำให้ค่าสีที่ได้เป็นไปตามสีที่เหลือ การให้น้ำหนักในการพิจารณาเมื่อสีแดงมีค่าเท่ากับ 0

$$Hue = \frac{(240xblue_h) + (120xgreen_h)}{blue_h + green_h} \quad (2.2)$$

Saturation คือความบริสุทธิ์ของสีซึ่งถ้า Saturation มีค่าเท่ากับ 0 แล้วสีที่ได้จะไม่มี Hue ซึ่งจะเป็นสีขาวล้วนแต่ถ้า Saturation มีค่าเท่ากับ 255 แสดงว่าจะไม่มีแสงสีขาวสมอญี่เลย
Saturation สามารถคำนวณได้ดังนี้

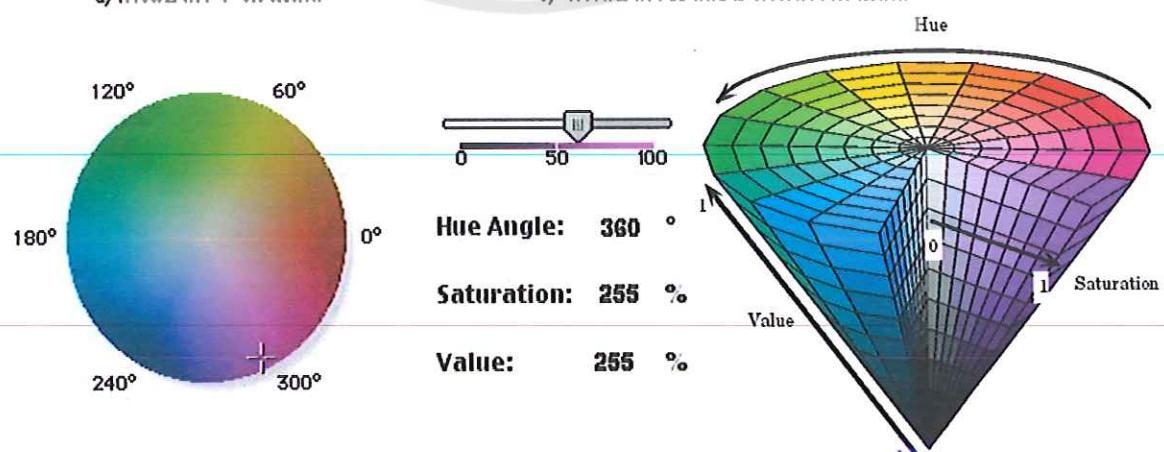
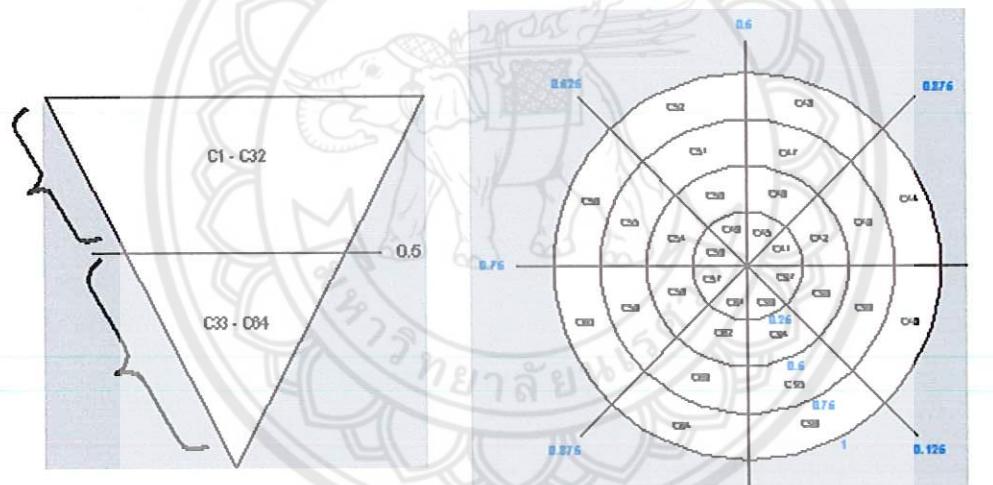
$$Saturation = \frac{\text{Max}(red, green, blue) - \text{min}(red, green, blue)}{\text{Max}(red, green, blue)} \quad (2.3)$$

Value คือความสว่างของสี ซึ่งสามารถวัดได้โดยค่าความเข้มของความสว่างของแต่ละสีที่ประกอบกัน สามารถคำนวณได้จาก

$$Value = \max(red, green, blue) \quad (2.4)$$

2.4 การอธิบายถึงภาพต่างๆ โดยใช้ Color Histogram

ภาพโดยทั่วไปนั้นจะประกอบขึ้นด้วยจุดของเม็ดสี(Pixel) ต่างๆ เป็นจำนวนมากตามกัน จนเกิดภาพ โดยที่แต่ละจุดเม็ดสีนั้นจะมีค่าที่อธิบายว่าเป็นสีอะไร เช่นในระบบสี RGB ก็จะ อธิบายว่าแต่ละจุดเม็ดสีมีค่าของความเป็นสีแดง, สีเขียวและสีน้ำเงินเท่าไร ในการทำ Histogram นั้นสามารถทำได้โดยเริ่มจากการสร้างกราฟที่มีจำนวนช่วงเท่ากับจำนวนของช่วงสีที่ต้องการ การ กำหนดลำดับชั้นของสีที่ต้องการจากค่าสูงสุดของแต่ละช่วงมาแบ่งเป็นช่วงๆ ตามจำนวนของลำดับ ชั้นที่ต้องการ จากนั้นจึงนำจุดของเม็ดสีทุกจุดในภาพมาเปรียบเทียบว่าอยู่ในช่วงใดของกราฟ เมื่อ มีจุดของเม็ดสีตกอยู่ในช่วงใดก็จะทำการเพิ่มค่าในช่วงดังกล่าวเป็นจำนวนหนึ่งค่า โดยทำตั้งแต่จุด ของเม็ดสีแรกของภาพไปจนถึงจุดของเม็ดสีสุดท้ายของภาพ โดยทั่วไปแล้วการทำ Histogram นั้น จะนำค่าที่ได้ในแต่ละช่วงมาหารอัตราส่วนระหว่างค่าของจำนวนสีในช่วงๆ นั้นกับจำนวนจุดของ เม็ดสีทั้งหมดในภาพ เพื่อที่จะหาอัตราส่วนของช่วงสีหนึ่งๆ ซึ่งจะทำให้ทราบว่ามีช่วงสีใดมากใน ภาพดังกล่าว

รูปที่ 2.4 แสดงการแบ่งค่าในไมโครเดล HSV

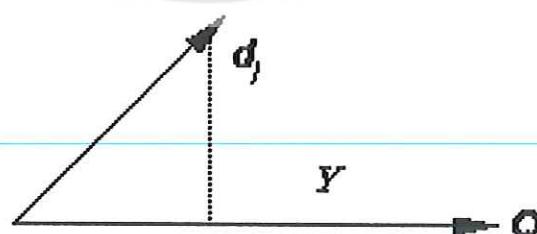
ในการทำ Histogram ของภาพในระบบสี HSV นั้นจะเป็นการแสดงถึงค่าขององค์ประกอบของแต่ละค่าสีในรูปของระบบสี HSV ถ้าภาพมีสีที่อยู่ในช่วงใดมากกว่านั้นก็จะได้กราฟที่มีความสูงมาก ค่าของ Histogram ในช่วงของระบบสี HSV จะมีจำนวนช่วงสีที่ต้องการคือ ค่าผลรวมระหว่างค่าของจำนวนช่วงในแกน Hue , Saturation และ Value ซึ่งจะได้เป็นจำนวนช่วงสีทั้งหมดที่ต้องการ จากนั้นนำค่าของจุดสีที่อยู่ในระบบของ HSV มาเบริชน์เพื่อบว่าอยู่ในช่วงใด โดยการหาค่าของความกว้างของช่วงสีในแต่ละแกนต่อไป

2.5 Vector Model (แบบจำลอง เวคเตอร์)

นิยาม สำหรับ vector model จะมี weight $w_{i,j}$ ที่มีความสัมพันธ์เป็นคู่กัน (k_i, d_j) คือ positive และ non-binary และ index term ใน query ก็เป็น weighted เมื่อ онกัน นำ $w_{i,q}$ ที่เป็น weight ที่มีความสัมพันธ์เป็นคู่กัน (k_i, d_j) เมื่อ $w_{i,q} \geq 0$ query vector $q = (w_{1,q}, w_{2,q}, \dots, w_{t,q})$ เมื่อ t คือ เลขที่มากที่สุดของ index term ในระบบ ก่อนหน้านี้ vector สำหรับ document d_j คือการเขียนโดย $d_j = (w_{1,j}, w_{2,j}, \dots, w_{t,j})$

ดังนั้น document d_j และ query q คือ ตัวอย่างที่เหมือนกับขนาด t ของ vector ที่แสดงในรูป vector model เป็นการเสนอวิธีการหาค่าของ degree of similarity โดยการนำ vector d_j และ q มาทำการ cosine กันระหว่าง 2 vector จะได้

$$\text{sim}(d_j, q) = \frac{d_j \cdot q}{|d_j| \cdot |q|} \quad (2.5)$$

The cosine of θ is adopted as $\text{sim}(d_j, q)$

รูปที่ 2.4 The cosine of θ is adopted as $\text{sim}(d_j, q)$

เมื่อ $|d_j|$ และ $|q|$ เป็น norms ของ document และ query vectors. Factor $|q|$ จะไม่มีผลกระทบต่อตำแหน่งของมัน เพราะ มันจะเหมือนกับ document และ Factor $|d_j|$ จะจัดหาส่วนตั้งจากใน space of the document

นิยาม N คือ จำนวนของ document ที่สูงที่สุดในระบบ และ n_i คือ จำนวนของ document ที่ปรากฏอยู่ใน index term k_i , $freq_{ij}$ คือ raw frequency of term k_i ใน document d_j ซึ่งจะได้สมการ

$$f_{ij} = \frac{freq_{ij}}{\max_i freq_{ij}} \quad (2.6)$$

เมื่อค่าสูงสุดของ term คือการอ้างถึงคำใน text ของ document d_j ถ้า term k_i ไม่ปรากฏใน document d_j ค่าของ $f_{ij} = 0$ และ idf_i จะสามารถหาค่าได้ตามสมการ

$$idf_i = \log \frac{N}{n_i} \quad (2.7)$$

สมการที่ใช้ในการหา term – weighting schemes คือ

$$w_{ij} = f_{ij} \times \log \frac{N}{n_i} \quad (2.8)$$

สำหรับ query term weights สามารถหาได้โดย

$$w_{iq} = (0.5 + \frac{0.5 freq_{iq}}{\max_i freq_{iq}}) \times \log \frac{N}{n_i} \quad (2.9)$$

บทที่ 3

วิธีดำเนินงาน

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น จะพบปัญหาของการค้นหาภาพ โดยใช้คำนองกลักษณภาพ และแนวทางในการแก้ปัญหา จะเห็นว่าแนวทางในการแก้ปัญหานั้นจะช่วยทำให้การค้นหาภาพมีประสิทธิภาพมากขึ้น กล่าวคือ ทำให้ได้ภาพตามต้องการ และได้ภาพที่มีขอบเขตน้อยลง จากแนวทางแก้ปัญหาดังกล่าว จึงนำมาประยุกต์ในการทำโครงงาน โดยโครงงานจะแบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

- ส่วนของโปรแกรม โดยส่วนของโปรแกรมนี้จะพัฒนาโดยใช้ภาษา JSP ซึ่งภาษา呢เป็นภาษาที่เหมาะสมกับการพัฒนาโปรแกรมที่ทำงานบนระบบเครือข่ายอยู่แล้ว และใช้ J2EE เป็น Web Sever
- ส่วนของฐานข้อมูลภาพ ซึ่งจะใช้ Microsoft Access เป็นฐานข้อมูลโดยใช้คำนองกลักษณภาพประมาณ 74 คำ ซึ่งมีภาพที่เก็บอยู่ประมาณ 16,400 ภาพ

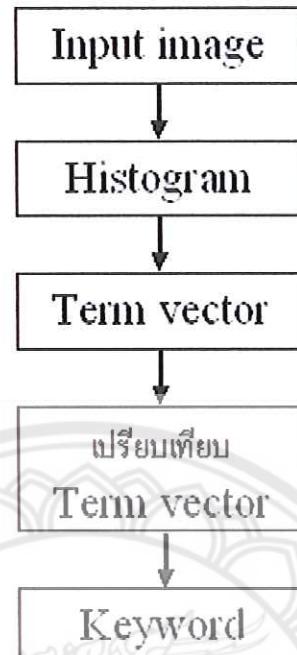
โดยส่วนของโปรแกรมจะเริ่มจากการป้อนภาพต้นแบบ 1 ภาพ จำนวนกี่จะมี Algorithm อันหนึ่งที่จะนำเอาลักษณะสีของภาพดังกล่าวไปเปรียบเทียบกับลักษณะสีที่เก็บในฐานข้อมูลภาพ ว่าควรที่จะใช้คำนองกลักษณภาพคำใดอธิบายภาพ ซึ่งภาพต้นแบบ 1 ภาพ ก็อาจมีได้หลายคำ อธิบาย โดยคำอธิบายดังกล่าวจะใช้มาตรวจสอบของการใช้คำที่เป็นมาตรฐานเดียวกันจากนั้น โปรแกรมจะนำคำนองกลักษณภาพที่ได้จากการเปรียบเทียบนั้น มาทำการหาคำที่ซ้ำกันว่าแต่ละคำ มีจำนวนเท่าไร และจะนำจำนวนที่ได้นั้นไปคำนวนหาค่าความน่าจะเป็นโดยคำนวนจากการนำจำนวนคำที่ซ้ำกันหารจำนวนคำที่หาได้ทั้งหมด ดังนี้

$$P = W / N \quad (3.1)$$

โดย P คือ ค่าความน่าจะเป็น W คือ คำนองกลักษณภาพที่ซ้ำกัน N คือ จำนวนคำนองกลักษณภาพที่หาได้ทั้งหมด

จากนั้น โปรแกรมก็จะนำคำนองกลักษณภาพที่หาได้และค่าความน่าจะเป็นของแต่ละคำ แสดงให้กับผู้ใช้ ต่อไปผู้ใช้ก็จะเลือกคำนองกลักษณภาพดังกล่าว ป้อนให้กับโปรแกรม เพื่อให้โปรแกรมค้นหาภาพตามคำนองกลักษณภาพ

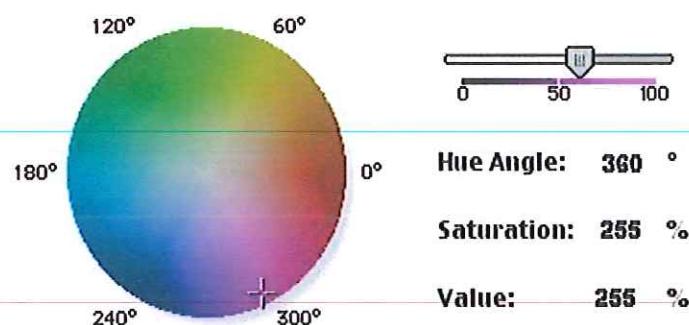
จากหลักการดังกล่าวจะสรุปได้ดังนี้

รูปที่ 3.1 แสดงการทำงานของโปรแกรม

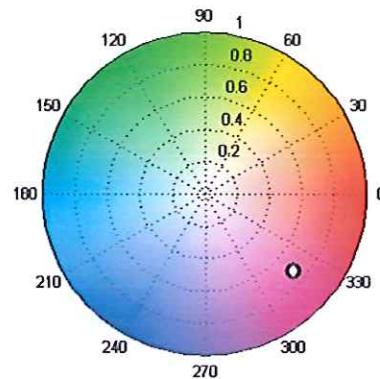
3.1 การทำ Vector model ของ histogram

ขั้นตอนแรกนั้นจะต้องนำภาพเก็บลงในฐานข้อมูลซึ่งมีอยู่ประมาณ 16,400 รูป และมีคำนองกลักษณะภาพอยู่ประมาณ 74 คำ แล้วคัดเลือกรูปที่มีให้กับคำนองกลักษณะภาพที่อธิบายรูปนั้น จากนั้นเราจะนำรูปภาพไปทำการหา histogram โดยจะใช้ model สีแบบ HSV ซึ่ง model สีแบบ HSV นี้เป็น model สีที่ใกล้กับการมองเห็นของมนุษย์มาก model สีแบบ HSV จะประกอบไปด้วย

รูปที่ 3.2 แสดงแบบจำลองของ Model สีแบบ HSV

Hue คือรูปวงกลมที่ปากของกรวยโดยจะเป็นส่วนของสี

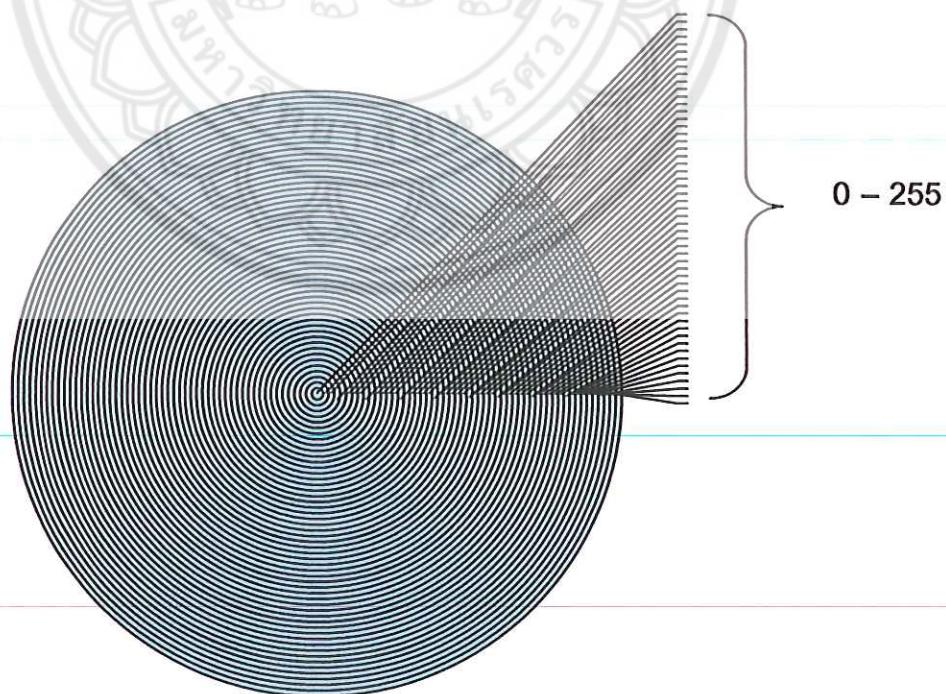

รูปที่ 3.3 แสดงแบบจำลองของ Hue

เทียบกับมุมองคากของรูปวงกลม ที่ 0° จะเป็นสีแดง เมื่อมุมเปลี่ยนองคากไปเรื่อยๆ ก็จะมีค่ามากขึ้น สีก็จะเปลี่ยนไปดังรูปที่ 3.3

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า Hue จะมีค่าตามมุมองคากของรูปวงกลม คือ ตั้งแต่ $0^\circ - 360^\circ$

Saturation คือ ส่วนของพื้นที่วงกลม หรือ มองในทางปฏิบัติคือ การแบ่งพื้นที่ภายในของวงกลมออกเป็นรูปวงกลมที่ซ้อนทับกัน โดยจะแบ่งให้อยู่ในช่วงตั้งแต่ $0 - 255$ โดยมีอุปกรณ์ที่สามารถปรับ Saturation ได้ คือ slider ที่มีตัวหน้าตัวหลัง ตัวหน้าตัวหลังจะมีค่า 0 (จุดศูนย์กลางของวงกลม) และตัวหลังจะมีค่า 255 (ขอบวงกลม)

รูปที่ 3.4 แสดงแบบจำลองของ Saturation

Value คือพิจารณาจากรูป grayscale ที่จะหมายถึงแกนกลางของรูป grayscale นั้นเอง Value จะบอกถึงค่าความสว่างที่มีค่าอยู่ในช่วง 0 – 255

โดยค่าของ Hue (H) , Saturation (S) , Value (V) สามารถคำนวณได้จากค่าของ model สีแบบ RGB ได้ดังนี้

การหา Hue

$$\text{Red}_h = \text{red} - \min(\text{red}, \text{green}, \text{blue}) \quad (3.2)$$

$$\text{Green}_h = \text{green} - \min(\text{red}, \text{green}, \text{blue}) \quad (3.3)$$

$$\text{Blue}_h = \text{blue} - \min(\text{red}, \text{green}, \text{blue}) \quad (3.4)$$

$$Hue = \frac{(240 \times \text{blue}_h) + (120 \times \text{green}_h)}{\text{blue}_h + \text{green}_h} \quad (3.5)$$

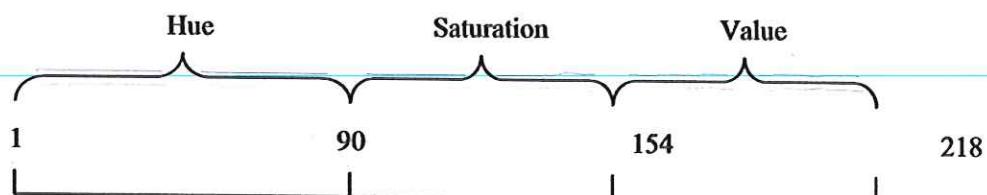
การหา Saturation

$$\text{Saturation} = \frac{\max(\text{red}, \text{green}, \text{blue}) - \min(\text{red}, \text{green}, \text{blue})}{\max(\text{red}, \text{green}, \text{blue})} \quad (3.6)$$

การหา Value

$$\text{Value} = \max(\text{red}, \text{green}, \text{blue}) \quad (3.7)$$

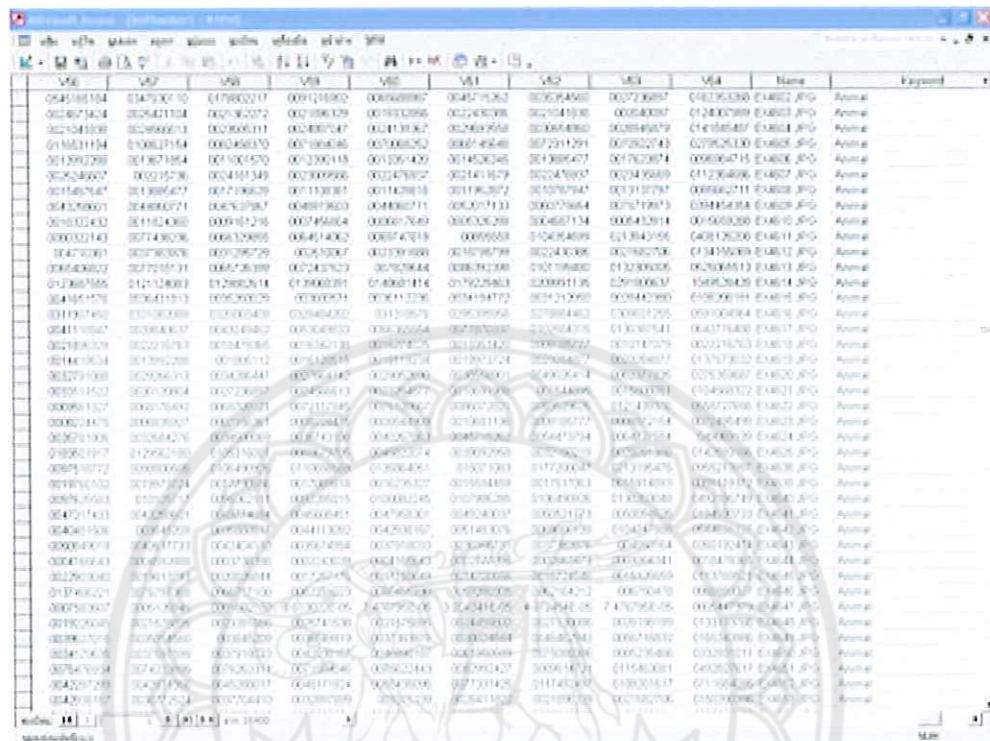
จากนี้เมื่อได้ค่าของสีใน model สีแบบ HSV ซึ่ง H มีค่าอยู่ในช่วง 0 – 360 , S และ V อยู่ในช่วง 0 – 255 นำค่าดังกล่าวไปเก็บในรูปของ vector model ซึ่งใน Vector model จะมีทั้งหมด 218 bin โดยจะแบ่งออกเป็น Hue = 90 bin , Saturation = 64 bin และ Value = 64 bin ดังรูป

รูปที่ 3.5 แสดงการแบ่งการเก็บ Histogram

จากรูปจะเห็นได้ว่าการทำ vector model นี้ จะลดค่าของ Hue จาก 0 – 360 ให้เหลือเพียง 0 – 90 ลดค่าของ Saturation และ Value จาก 0 – 255 ให้เหลือเพียง 0 – 64 (คือการหารด้วย 4)

ดังนั้นการทำ vector model (ในที่นี้จะยกตัวอย่างจาก Hue) คือ การนำค่า Hue ที่มีค่าอยู่ในช่วง 0 – 3 เป็น bin ที่ 1 , 4 – 7 เป็น bin ที่ 2 , ... , 357 – 360 เป็น bin ที่ 90 จากนั้นนำค่าของ vector model ที่ได้เขียนลงในฐานข้อมูล พร้อมทั้งชื่อของภาพและคำบอกรหัสภาระของภาพนั้นๆ

รูปที่ 3.6 แสดงการเก็บ Histogram ในฐานข้อมูล

3.2 การหาความคล้ายคลึงของภาพ

เมื่อต้องการหาความคล้ายคลึงของภาพ Query กับภาพในฐานข้อมูล ต้องนำภาพ Query ที่ไปทำการหาค่า histogram และจากนั้นนำค่า histogram ที่ได้นำไปเปรียบเทียบกับ histogram ของแต่ละภาพในฐานข้อมูล โดยการคำนวณหาค่า Distance ระหว่างภาพ Query กับ ภาพในฐานข้อมูล แต่ละภาพ โดยมีวิธีคำนวณดังนี้

สูตร

$$D(x,y) = \sqrt{(x_1 - y_1)^2 + (x_2 - y_2)^2 + \dots} \quad (3.8)$$

ตัวอย่างการคำนวณ

Query (0.0527 , 0.1254 , 0.0127 , 0.0052)

$$\text{DB}_1(0.1201, 0.0103, 0.0012, 0.0175)$$

$$\text{DB}_2(0.0352, 0.1092, 0.0098, 0.0079)$$

$$\text{DB}_3(0.0092, 0.0071, 0.0788, 0.1355)$$

$$\begin{aligned} D_1(Q, DB_1) &= \sqrt{(0.0527-0.1201)^2 + (0.1254-0.0103)^2 + (0.0127-0.0012)^2 + (0.0052-0.0175)^2} \\ &= 0.08117 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} D_2(Q, DB_2) &= \sqrt{(0.0527-0.0352)^2 + (0.1254-0.1092)^2 + (0.0127-0.0098)^2 + (0.0052-0.0079)^2} \\ &= 0.01805 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} D_3(Q, DB_3) &= \sqrt{(0.0527-0.0092)^2 + (0.1254-0.0071)^2 + (0.0127-0.0788)^2 + (0.0052-0.1355)^2} \\ &= 0.07778 \end{aligned}$$

จะเห็นว่าค่า $D_2 < D_1 < D_3$ และ D_2 มีความคล้ายคลึงกับภาพ Query มากที่สุด รองลงมาคือ D_3 และ D_1 เพราะมีค่า Distance ที่น้อย (ค่า Distance ยิ่งเข้าใกล้ 0 ยิ่งมีความคล้ายคลึงกับภาพ Query มาก)

3.3 การทำ Vector ของคำนองกลักษณ์ภาษา(Kw)

เมื่อได้ฐานข้อมูลของ histogram แล้ว ก็จะนำมาทำ vector เพื่อจะหา distance ว่าแต่ละภาพ มีความใกล้เคียงกับคำนองกลักษณ์ภาษา ใดบ้าง และจะนำค่าความน่าจะเป็นดังกล่าวไปใส่ในหลักของคำนองกลักษณ์ภาษาแต่ละคำ ดังจะยกตัวอย่างดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง ถ้าในฐานข้อมูลมีคำนองกลักษณ์ภาษา อยู่ 5 คำ จากนั้นนำค่า histogram ของรูปภาพแต่ละรูปนำไปหาค่า distance ว่ามีความใกล้เคียงกับคำนองกลักษณ์ภาษาใด แล้วเรียงลำดับจากน้อยไปหามาก จากนั้นนำค่า 5 อันดับแรกมาหาความน่าจะเป็น จากนั้นก็นำไปใส่ตามหลักของคำนองกลักษณ์ภาษาสมนติว่า รูปภาพมีความน่าจะเป็นของ $n_1 = 0, n_2 = 0.2, n_3 = 0.4, n_4 = 0.2, n_5 = 0.8, n_6 = 0.4$ ดังนั้นจะได้ vector ดังนี้

$$\begin{array}{c} n_1 \quad n_2 \quad n_3 \quad n_4 \quad n_5 \quad \dots \dots \quad n_n \\ \downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow \quad \downarrow \quad \quad \quad \downarrow \\ \text{Im}_1 = [0, 0.2, 0.4, 0.2, 0.8, \dots, 0.4] \end{array}$$

และนำค่าความน่าจะเป็น ดังกล่าวเก็บลงในฐานข้อมูล โดยทำทุกภาพในฐานข้อมูล จากนั้น เมื่อจะแสดงภาพของคำนองกลักษณ์ภาษาโปรแกรมก็จะทำการค้นหาในตำแหน่งคำนองกลักษณ์ภาษาที่มีค่าของความน่าจะเป็นที่ไม่เท่ากับ 0 มาแสดง

Index	x16	x17	x18	x19	x20	x21	x22	x23	x24	Name
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E001.JPG
1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E002.JPG
2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E003.JPG
3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E004.JPG
4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E005.JPG
5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E006.JPG
6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E007.JPG
7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E008.JPG
8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E009.JPG
9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E010.JPG
10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E011.JPG
11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E012.JPG
12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E013.JPG
13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E014.JPG
14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E015.JPG
15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E016.JPG
16	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E017.JPG
17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E018.JPG
18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E019.JPG
19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E020.JPG
20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E021.JPG
21	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E022.JPG
22	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E023.JPG
23	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E024.JPG
24	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E025.JPG
25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E026.JPG
26	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E027.JPG
27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E028.JPG
28	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E029.JPG
29	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E030.JPG
30	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E031.JPG
31	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E032.JPG
32	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E033.JPG
33	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E034.JPG
34	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E035.JPG
35	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E036.JPG
36	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E037.JPG
37	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E038.JPG
38	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E039.JPG
39	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E040.JPG
40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E041.JPG
41	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E042.JPG
42	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E043.JPG
43	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E044.JPG
44	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E045.JPG
45	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E046.JPG
46	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E047.JPG
47	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E048.JPG
48	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E049.JPG
49	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E050.JPG
50	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E051.JPG
51	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E052.JPG
52	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E053.JPG
53	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E054.JPG
54	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E055.JPG
55	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E056.JPG
56	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E057.JPG
57	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E058.JPG
58	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E059.JPG
59	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E060.JPG
60	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E061.JPG
61	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E062.JPG
62	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E063.JPG
63	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E064.JPG
64	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E065.JPG
65	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E066.JPG
66	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E067.JPG
67	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E068.JPG
68	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E069.JPG
69	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E070.JPG
70	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E071.JPG
71	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E072.JPG
72	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E073.JPG
73	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 E074.JPG

รูปที่ 3.7 แสดงฐานข้อมูลของคำนวณกลักษณภาพ

จากรูปที่ 3.7 ภายในฐานข้อมูลจะเก็บค่า distance ของแต่ละรูปที่มีความน่าจะเป็นใกล้เคียงกับคำนวณกลักษณภาพ 5 อันดับแรก

บทที่ 4

จากการที่ได้ศึกษาทฤษฎี ทำการออกแบบโปรแกรม และการดำเนินการพัฒนาโปรแกรม ค้นหาคำนวณลักษณะภาพให้กับรูปภาพ ผู้ใช้ต้องใส่ภาพที่ต้องการจัดเก็บ จากนั้นคอมพิวเตอร์จะทำการ หารชันของภาพ โดยหาคุณสมบัติพื้นฐาน ของภาพนั้นคือหาน Color Histogram จากนั้นจะนำคุณสมบัติพื้นฐานของภาพนี้ ไปทำการเปรียบเทียบกับภาพและคุณสมบัติพื้นฐานของภาพที่เก็บในฐานข้อมูล จากนั้นจะสร้างคำนวณลักษณะภาพของภาพนี้ขึ้นมา โดยโปรแกรมสามารถทำงานได้ดังนี้

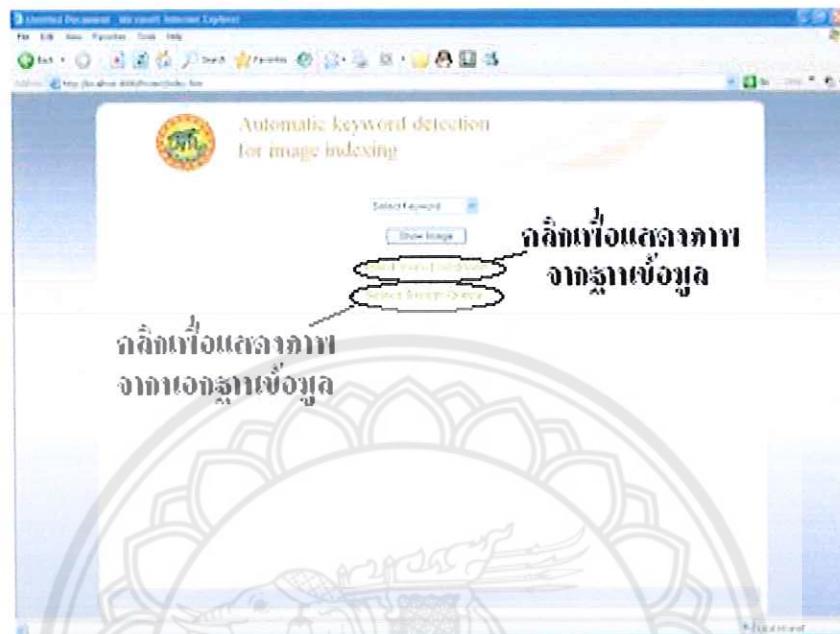
4.1 การทำฐานข้อมูล

ในการทำฐานข้อมูลจะใช้ Microsoft Access เป็นฐานข้อมูลโดยใช้ คำบอกรถกษณะภาพ ประมาณ 74 คำ ซึ่งมีภาพที่เก็บอยู่ประมาณ 16,400 ภาพ ขั้นตอนแรกหาคำบอกรถกษณะภาพที่ครอบคลุมภาพทั้งหมด แล้วจากนั้นนำเข้ารูปภาพทั้งหมดมาหาค่า Histogram แล้วนำไปเก็บในฐานข้อมูล จากนั้นก็นำค่า Histogram มาทำ Vector เพื่อจะหา Distance ว่าแต่ละภาพมีความใกล้เคียงกับคำบอกรถกษณะภาพใดบ้าง และจะนำค่าความน่าจะเป็นดังกล่าวเก็บในฐานข้อมูล

รูปที่ 4.1 แสดงงานข้อมูล ของ Histogram และ Distance

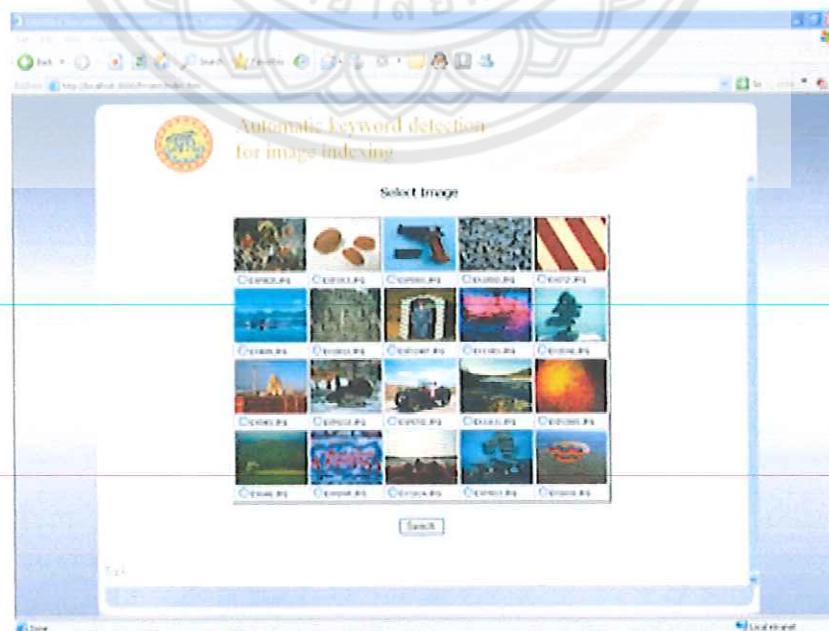
4.2 การทดลองการค้นหาคำนออกลักษณะภาพ

โปรแกรมสามารถหาคำนออกลักษณะภาพที่ใช้อธิบายภาพ Query ซึ่งภาพ Query นั้นสามารถเรียกได้ 2 วิธี

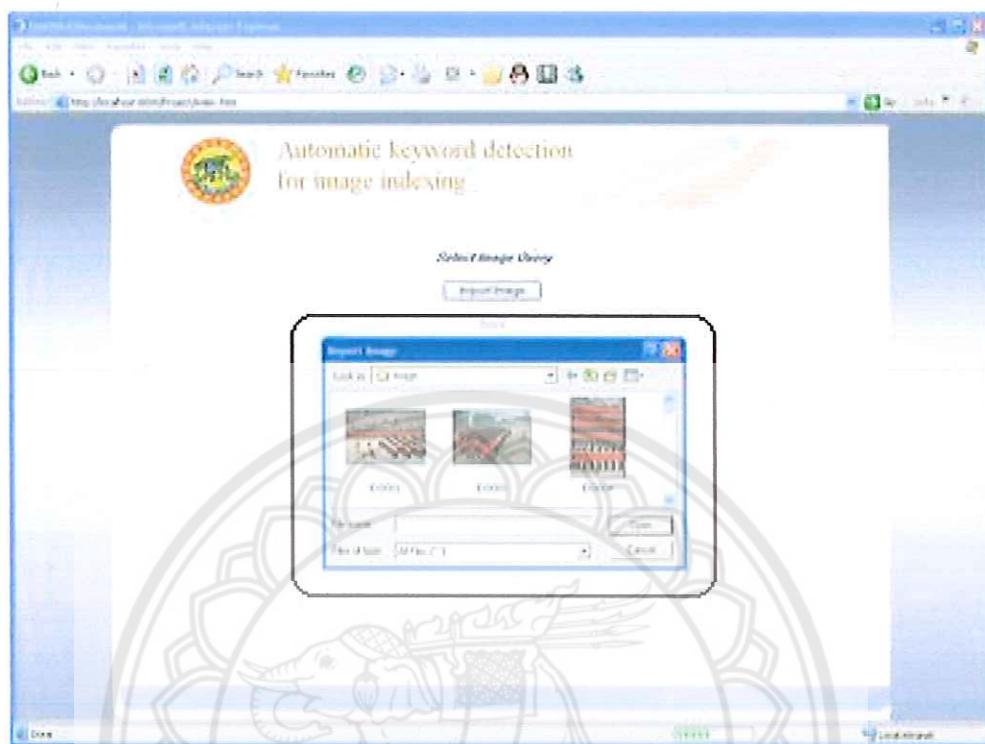
รูปที่ 4.2 แสดงการเรียกภาพ Query

- ฐานข้อมูลได้ โดยจะสุ่มภาพที่อยู่ในฐานข้อมูลมา 20 ภาพ ดังแสดงรูปที่ 4.3 แล้วให้ผู้ใช้เลือกภาพที่จะใช้ในการหาคำนออกลักษณะภาพ ที่ใกล้เคียงกัน

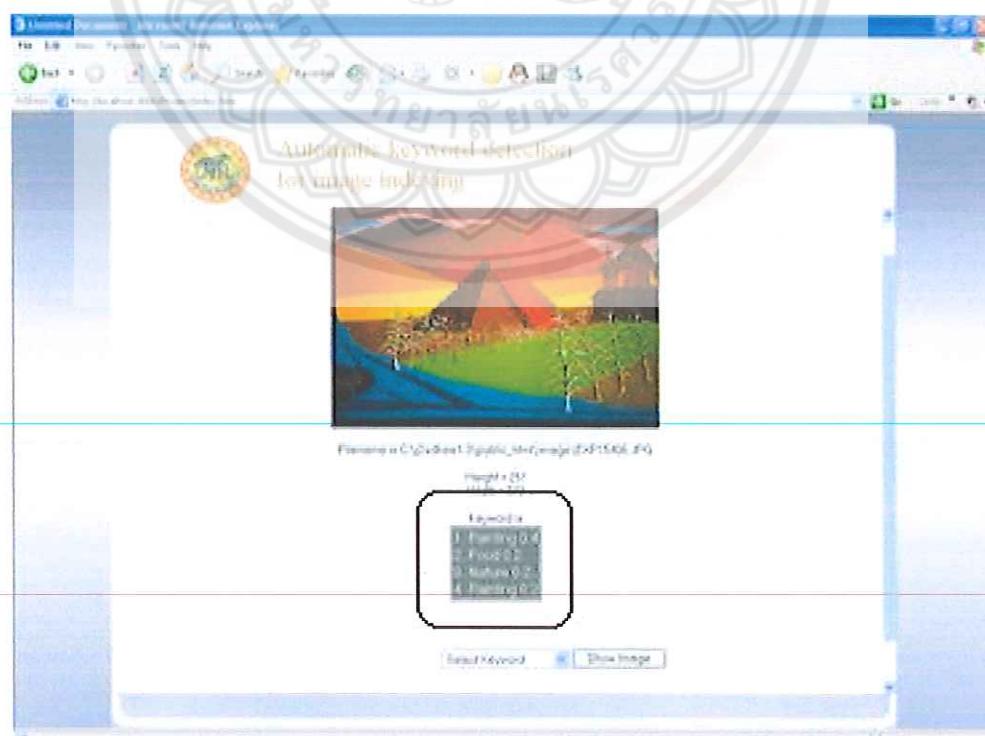

รูปที่ 4.3 แสดงการเรียกภาพ Query จากฐานข้อมูล

2. ป้อนภาพที่อยู่นอกฐานข้อมูลมาประมวลผล

รูปที่ 4.4 แสดงการเรียกภาพ Query ที่อยู่นอกฐานข้อมูล

รูปที่ 4.5 แสดงผลการหาคำนองลักษณะภาพจากภาพ Query ของโปรแกรม

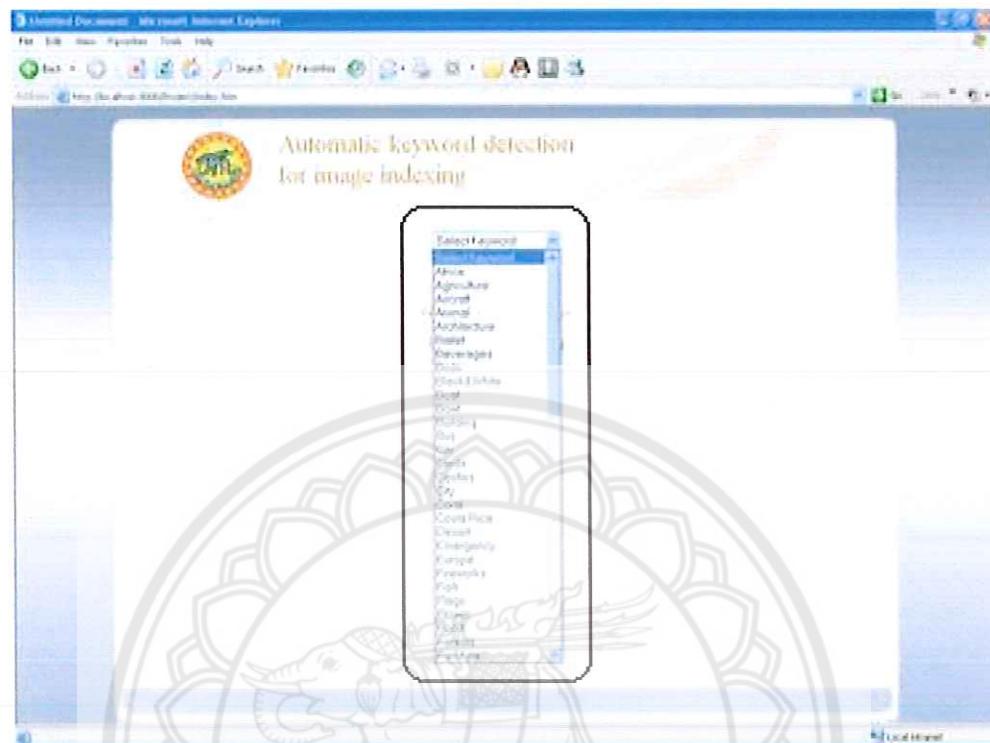
จากรูปที่ 4.5 จะเห็นว่า โปรแกรมจะทำการหาคำนออกลักษณะภาพที่สามารถอธิบายภาพ Query ได้ พร้อมกับจะแสดงค่าความน่าจะเป็นที่คำนออกลักษณะภาพดังกล่าวสามารถอธิบายภาพ Query นั้นได้

ตารางที่ 4.1 ผลการทดลองจากการสุ่มเลือกรูปภาพมา 20 รูปเพื่อทำการหาคำนออกลักษณะภาพ

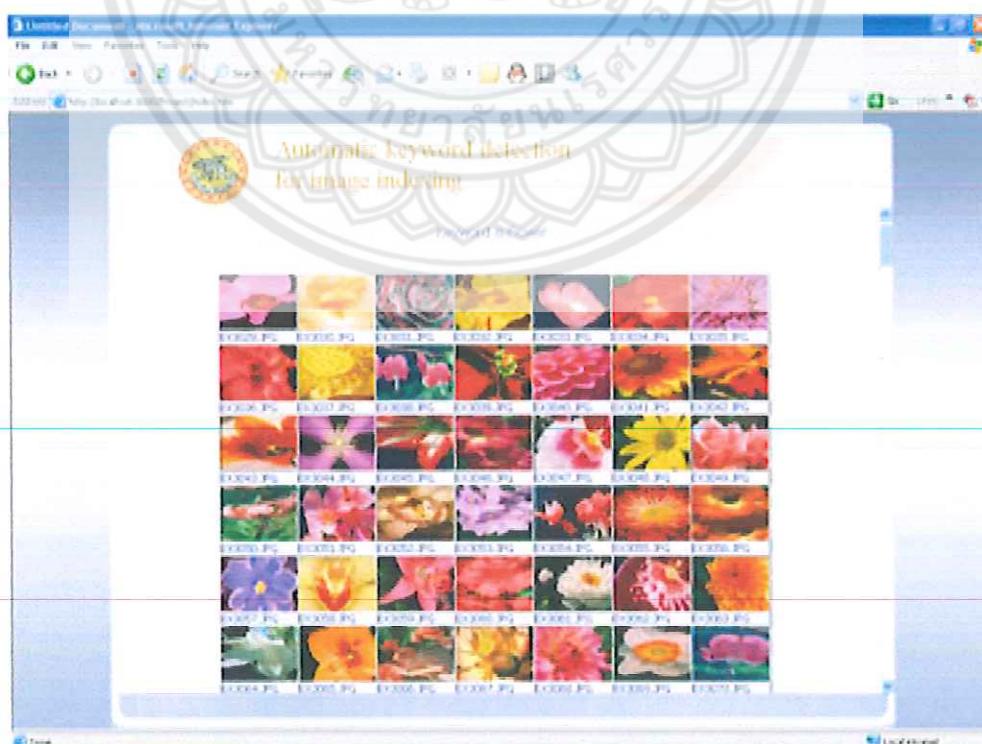
ชื่อ	จำนวน Keyword	ความถูกต้อง	
		คำที่ถูกต้อง	เปอร์เซนต์ (%)
1. EX11933.JPG	1	1	100%
2. EXP17502.JPG	5	2	40%
3. EX8569.JPG	1	1	100%
4. EXP2749.JPG	1	1	100%
5. EXP12146.JPG	1	1	100%
6. EX17711.JPG	5	1	20%
7. EX18313.JPG	5	1	20%
8. EX9542.JPG	1	1	100%
9. EXP14802.JPG	5	2	40%
10. EXP13548.JPG	2	1	50%
11. EX3420.JPG	5	1	20%
12. EX10104.JPG	1	1	100%
13. EX1944.JPG	1	1	100%
14. EXP5515.JPG	5	1	20%
15. EX2296.JPG	1	1	100%
16. EXP17945.JPG	1	1	100%
17. EX15748.JPG	1	1	100%
18. EXP11920.JPG	5	2	40%
19. EXP4625.JPG	2	1	50%
20. EX7643.JPG	2	2	100%

จากการทดลองสุ่มป้อนภาพด้านบนเพื่อหาคำนออกลักษณะภาพจำนวน 20 ภาพ จึงสรุปได้ว่าเปอร์เซนต์ของความถูกต้องของการทดลอง เลลี่บ เท่ากับ 67.6 %

ผู้ใช้สามารถเลือกคำนบอกลักษณะภาพที่ต้องการ ได้จาก List ของคำนบอกลักษณะภาพ ทั้งหมด เพื่อความสะดวกในการค้นหา

รูปที่ 4.6 แสดงคำนบอกลักษณะภาพทั้งหมด ที่อยู่ใน List

รูปที่ 4.7 แสดงภาพที่ตรงกับคำนบอกลักษณะภาพที่ค้นหา

บทที่ 5

สรุปผลและวิเคราะห์ผล

โครงการนี้พัฒนาขึ้นมาเพื่อความสะดวกในการจัดเก็บ ซึ่งโครงการนี้สามารถหาคำนองอกลักษณะภาพที่อธิบายภาพ Query ได้ โดยการนำฐานข้อมูลภาพที่มีการอธิบายภาพอยู่แล้วมาเป็นมาตรฐานในการเก็บซึ่งจะนำมาพัฒนาโปรแกรมที่สามารถสร้างคำนองอกลักษณะของภาพได้เองโดยอัตโนมัติ

โครงการนี้พัฒนาด้วย Java Server Page (JSP) ซึ่งสามารถทำงานได้ทุก Operating System โดยใช้ J2EE ในการทำเป็น Web Server และ Microsoft Access เป็นฐานข้อมูล

5.1 สรุปผลการทดลองที่ได้จากการพัฒนาโปรแกรม

จะเห็นว่าการสร้างคำนองอกลักษณะภาพเพื่อสร้างครรชนิภาพ ผู้ใช้ต้องพิจารณาคำนองอกลักษณะภาพที่ได้ออกครั้ง เพระค่า Histogram ของภาพ Query มีค่าใกล้เคียงกับ Histogram ของหลายคำนองอกลักษณะภาพจึงสรุปได้ว่าการค้นหาคำนองอกลักษณะภาพของภาพที่มีความแตกต่างของค่าสีนีอขหรือมีสีที่ตรงกับคำนองอกลักษณะภาพจะมีประสิทธิภาพที่ดีกว่า ภาพที่มีความแตกต่างของค่าสีมาก และมีค่าสีที่ไม่ตรงตามความหมายของคำนองอกลักษณะภาพ

5.2 ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากโครงการนี้เป็นการเริ่มการวิจัยโครงการในขั้นแรก ถ้ามีผู้ที่ต้องการพัฒนาโครงการนี้ต่อไป ทางผู้ทำโครงการวิจัยในครั้งนี้มีข้อเสนอแนะน้ำดังต่อไปนี้

5.2.1 ควรใช้ทฤษฎีลักษณะพื้นฐานของภาพแบบอื่นด้วย เช่น ลักษณะพื้นผิว (Texture) และ รูปร่างของภาพ (Shape) ซึ่งจะทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น

5.2.2 ในการทำโครงการครั้งนี้ยังไม่ได้ทดสอบกับ Linux ซึ่งเป็น OS ที่สามารถใช้งานโดยไม่มีค่าใช้จ่ายซึ่งถ้าได้นำมาใช้ใน OS ดังกล่าวจะทำให้มีประโยชน์กับคนทั่วไปในการใช้งานโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

5.3 ปัญหาที่พบในการทำโครงการวิจัย

5.3.1 การใช้สีเพียงอย่างเดียวอาจจะไม่เพียงพอ ในการที่จะหาคำนองอกลักษณะภาพที่ถูกต้องได้ควรจะต้องมีข้อมูลอื่นเข้ามาช่วย

5.3.2 การทำการประมวลผลข้อมูลจำเป็นจะต้องใช้เซิร์ฟเวอร์ที่มีประสิทธิภาพสูง

5.3.3 มีการติดต่อกับฐานข้อมูลอยู่ครั้งทำให้การประมวลผลใช้เวลานาน

5.3.4 ฐานข้อมูลยังทำงานได้ไม่เร็วพอ จึงทำให้การค้นหาข้อมูลที่มีจำนวนมากๆ จะใช้เวลานาน

5.3.5 ขั้งขาดประสมการณ์ในการพัฒนา Web Site

5.4 แนวทางในการพัฒนาโครงงานวิจัย

5.4.1 พัฒนาการค้นหาโดยใช้ทฤษฎีอื่นมาประกอบด้วย ซึ่งจะทำให้ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

5.4.2 พัฒนาข้อมูลในการที่จะใช้แบ่งแยกภาพให้มากขึ้นเพื่อเพิ่มความถูกต้อง

5.4.3 พัฒนาโครงงานนี้ให้เป็นโครงงานที่ใช้ประโยชน์เฉพาะด้าน เช่น การแพทย์ศิลปะ

5.4.4 พัฒนาการค้นหาคำนอถกัญญาภาพ ให้กับ Video , ภาพ 3D

เอกสารอ้างอิง

- [1] ดร.วีรศักดิ์ ชึงดาวร . **Java Programming Volume I** . กรุงเทพมหานคร :
ชีเอ็คบุ๊คชั่น. 2543.
- [2] ดร.วีรศักดิ์ ชึงดาวร. **Java Programming Volume II** . กรุงเทพมหานคร :
ชีเอ็คบุ๊คชั่น. 2543.
- [3] กิตติ ภัคดีวัฒนาภูล. **คัมภีร์ Java** . พิมพ์ครั้งที่ 1 กรกฎาคม 2546 . กรุงเทพมหานคร :
เกทีพี คอม แอนด์ คอลซัลท์ . 2546.
- [4] สาธิช ชัยวัฒน์ตรากุล. **เก่ง JSP ให้ครบสูตร** . พิมพ์ครั้งที่ 1 ธันวาคม 2545 .
กรุงเทพมหานคร : วิทย์กรุ๊ป จำกัด . 2545.
- [5] ณณีโชค สมานไทย . สร้างและปรับแต่งเว็บเพื่อย่างจ่ายด้วย HTML .
กรุงเทพมหานคร : อินโน่เพลส . 2544.
- [6] ดวงพร ขอเจริญพร. **เขียนโปรแกรม Java บน Web ด้วย Servlets และ JSP** . กรุงเทพฯ :
เกทีพี คอมพ์ แอนด์ ค่อนซัลท์ . 2546.
- [7] ศิวัฒน์ นาศสุรังค์ . **Java Server Pages** . พิมพ์ครั้งที่ 1 มกราคม 2545 .
กรุงเทพมหานคร : พิมพ์ดี . 2545.
- [8] Douglas A.LYON . **Image Processing in Java** . United State of America :
Prentice Hall PTR . Inc.1999.
- [9] Yong Rui , Thamas S. Huang . **Image retrieval** . Dept. Of ECE & Beckman
Institute University of Illinois at Urbana – Champaign Urbana, IL 61801.
- [10] G. Ciocca, R. Schettini . **Content – based similarity retrieval of trademarks
using relevance feedback** . Pattern Recognition, Vol 34, 2001.
- [11] Paisarn Muneesawang and Ling Guan, “**Minimizing User Interaction By
Automatic And Semi-Automatic Relevance Feedback For Image Retrieval**”
Proc. Of IEEE Int. Conf. On Image Processing.
- [12] Paisarn Muneesawang and Ling Guan, “**Automatic Machine Interactions for
Content-Based Image Retrieval Using a Self-Organizing Tree Map Architecture,**”
Proc. Of IEEE Int. Conf. On Neural Networks, Vol. 13, No.4, July 2002.

ภาคผนวก ก

รู้จักกับ JSP

JavaServer Page หรือเรียกสั้นๆ ว่า JSP เป็นเทคโนโลยีที่ทำงานบนฝั่งเซิร์ฟเวอร์ (Server Side Script) มีความสามารถในการจัดการกับเว็บแอปพลิเคชันแบบ Dynamic Content ทำให้ข้อมูลบนเว็บมีการเปลี่ยนแปลงได้โดยอัตโนมัติ JSP มีข้อดีหลายประการ คือ ความสะดวกในการพัฒนาเว็บแอปพลิเคชันขนาดใหญ่ ความเป็นอิสระจาก Platform ใดๆ ความได้เปรียบของ Java API อันเนื่องมาจากการใช้ Java Programming Language ในการพัฒนา

การเขียนสคริปต์ JSP จะใช้ภาษา Java เป็นหลัก ซึ่งเป็นภาษาที่ได้รับความนิยมอย่างมาก ภาษาหนึ่ง เนื่องจากมีคุณลักษณะของภาษาเชิงวัตถุที่มีเทคนิคช่วยให้การเขียนโปรแกรมได้ง่ายขึ้น มีความสามารถในการนำส่วนประกอบหรือคอมโพนนต์ต่างๆ กลับมาใช้งานได้อีก ซึ่งเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง โดยเฉพาะในการพัฒนาโปรแกรมขนาดใหญ่

JSP พัฒนาขึ้นโดยบริษัทชั้นนำในโทรศัพท์เคลื่อนที่ เพื่อเอาไว้ใช้สำหรับสร้างเว็บแอปพลิเคชัน ด้วยภาษา Java เราสามารถเขียนแท็คคำสั่งของ JSP แทรกรลงไปในบริเวณที่ต้องการ ภายในไฟล์เอกสาร HTML ได้ทันที โดยการเขียนแท็คเปิด แล้วตามด้วยขอร์ชโค้ด JSP และปิดแท็คด้วยแท็คปิด ในลักษณะเดียวกับสคริปต์ ASP, PHP หรือ JavaScript

ข้อดีของ JSP นี้อะไรบ้าง

1. JSP นั้นจะทำงานโดยไม่ขึ้นกับแพลตฟอร์มใด ๆ JSP นั้นได้สืบทอดคุณสมบัติเด่น ของภาษา JAVA ไว้คือการทำงานโดยไม่ขึ้นกับแพลตฟอร์มหรือระบบปฏิบัติการใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นระบบ Windows, Linux, Unix, Mac OS ฯลฯ ดังนั้นเมื่อพัฒนาเว็บด้วย JSP ในแพลตฟอร์มนี้ก็สามารถนำไปใช้งานกับแพลตฟอร์มนั้นๆ ได้ไม่ยาก

2. การใช้งาน JAVA API สามารถใช้งานได้หลากหลาย JSP นั้นสามารถเรียกใช้งาน JAVA API ได้หลากหลายมากซึ่ง JAVA API คือกลุ่มของคลาสที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการใช้งานต่าง ๆ เช่น การจัดการเกี่ยวกับเน็ตเวิร์ก, การติดต่อฐานข้อมูล, การจัดการทางด้านกราฟิก, การจัดการเกี่ยวกับอ่อนเจ็กต์ต่าง ๆ และการรับ-ส่งอีเมล เป็นต้น

3. นำคอมโพเนนต์กลับมาใช้ได้อีก ไม่ต้องเสียเวลาสร้างใหม่ โดยสามารถนำ JAVA Beans มาใช้งานร่วมกับสคริปต์ของ JSP เพราะ JAVA Bean เป็นคอมโพเนนต์ที่เขียนขึ้นมาเพื่อใช้สำหรับทำงานหรือทำหน้าที่อย่างใดอย่างหนึ่งและสามารถนำกลับมาใช้งานได้เสมอ ดังนั้นไม่ต้องเสียเวลาเขียนสคริปต์ JSP เพื่อใช้งานนั้นทุกครั้งซึ่งพัฒนาเว็บไซต์เสร็จเร็วขึ้น

4. มีความยืดหยุ่นในการใช้งาน ในการเขียนสคริปต์ของ JSP สามารถกำหนดแท็กใหม่ขึ้นมาใช้งานให้เหมาะสมกับความต้องการได้ นอกจากนี้ภาษาที่ใช้เขียนสคริปต์ของ JSP “ไม่” ได้จำกัดเฉพาะภาษา JAVA เท่านั้น ตามหลักการแล้วสามารถใช้ภาษาอื่น ๆ ใน การเขียนสคริปต์ได้รวมทั้งข้างสามารถนำไปใช้งานร่วมกับ XML ได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

5. มีความปลอดภัยสูง JSP มีระบบการจัดการข้อผิดพลาดต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นในระหว่างการเขียนสคริปต์หรือข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นเมื่อนำสคริปต์ JSP ไปใช้งานจริง ก่อนจะเขียนสคริปต์ JSP ย่อมจะต้องคิดตั้งโปรแกรมที่จำเป็นสำหรับการใช้งาน ดังนี้

1. Java 2 SDK, Standard Edition (J2SE) และ NetBeans IDE 3.6 ซึ่งเป็นคอมไพล์ร์ของภาษา Java ที่จะต้องใช้ในการคอมไพล์โค้ดของ JSP ที่แปลงเป็น Servlet แล้ว (ซึ่งก็คือการคอมไпал์ไฟล์ Servlet ที่มีนามสกุล .Java ให้กลายเป็นไฟล์ .class นั้นเอง) สามารถดาวน์โหลดได้ที่ <http://java.sun.com/j2se/>

การติดตั้งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

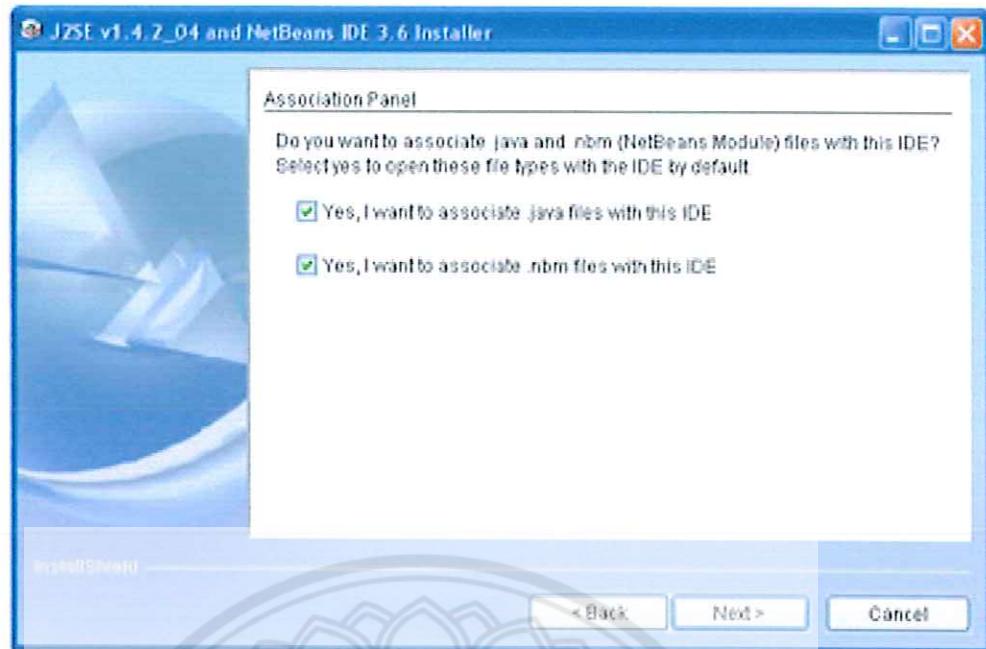
1. เริ่มต้นด้วยโดยดับเบลคลิกที่ไฟล์ ที่ดาวน์โหลดมาโปรแกรมจะ extract ไฟล์เพื่อเตรียมการติดตั้ง
2. จากนั้นจึงเข้าสู่หน้าจอแสดงข้อความต้อนรับการติดตั้งโปรแกรม

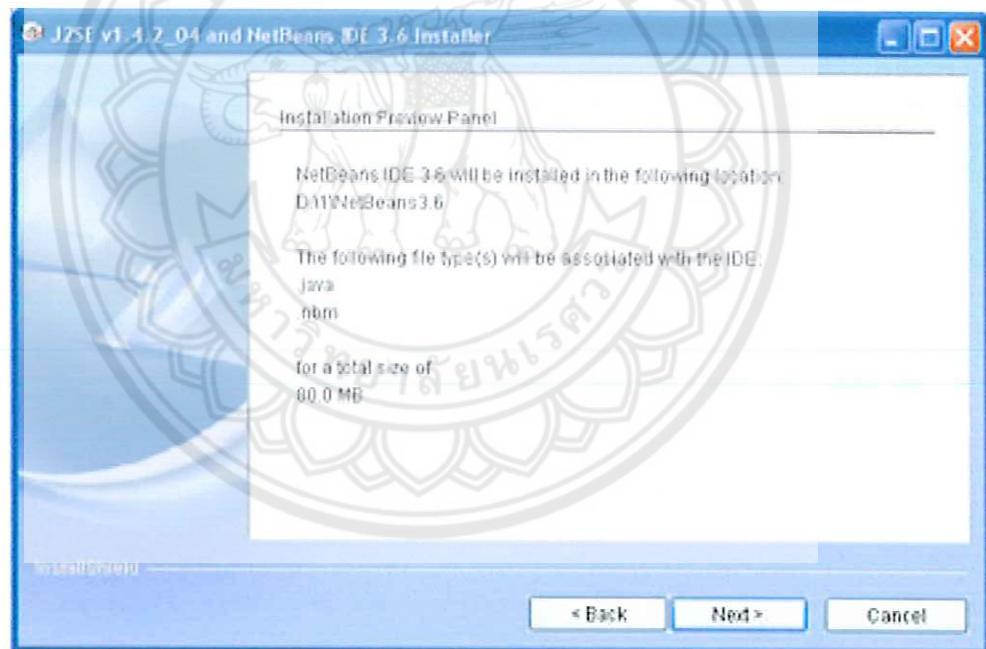
รูปที่ ก-1 แสดงหน้าจอแสดงข้อความต้อนรับการติดตั้งโปรแกรมของ JSP

MISSING

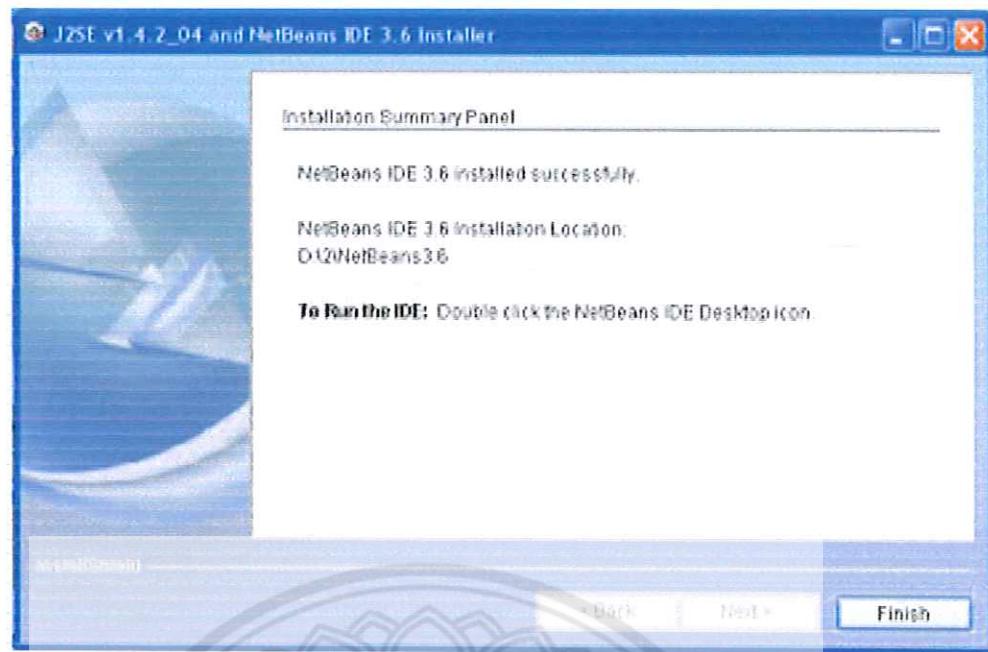

รูปที่ ก-4 แสดง Association Panel

รูปที่ ก-5 แสดง Installation Preview Panel

รูปที่ ก-6 แสดงการติดตั้งเสร็จสมบูรณ์

ภาคผนวก ข

J2EE คืออะไร

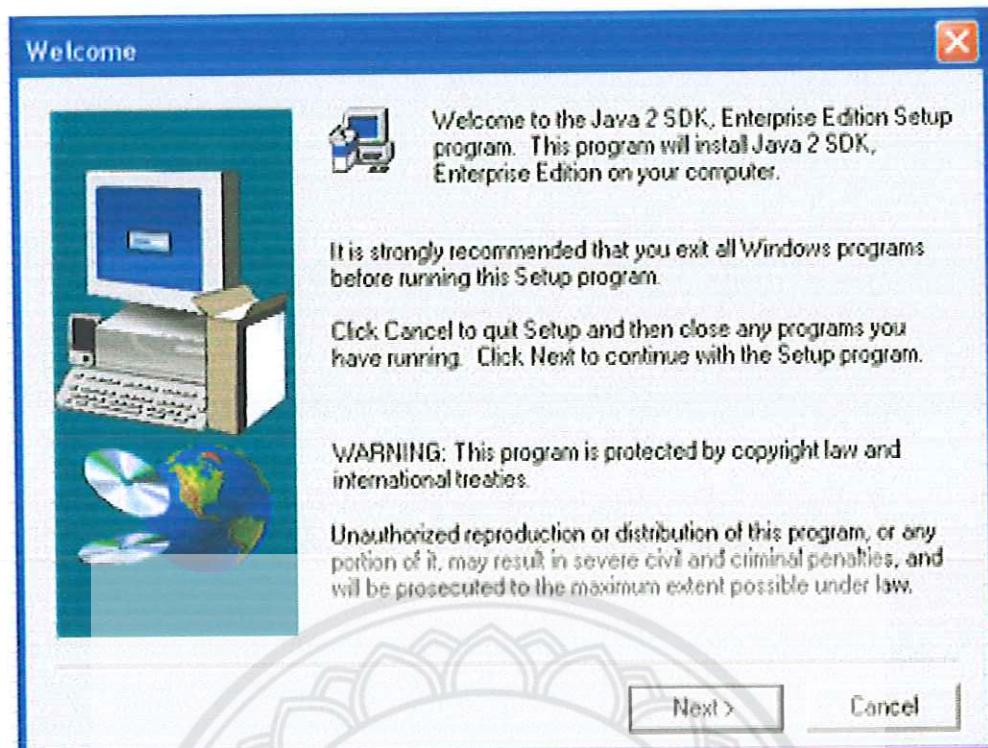
ก่อนที่จะทราบถึงความหมายของ J2EE มาทำความเข้าใจกันคำว่า Middleware กันก่อน Middleware คือ ซอฟต์แวร์ประเภทหนึ่งที่ทำหน้าที่เป็นตัวกลาง เป็นตัวประสานและบริการ Service ต่างๆ ให้กับ Application เช่น การทำ Load Balancing , Transaction, Resource Pooling และ Message Oriented Service เป็นต้น ซึ่งในระบบงานขนาดใหญ่ (Enterprise Application) จำเป็นต้องใช้งาน Service เหล่านี้เป็นอย่างมาก ซึ่งในอดีต องค์กรต่างๆ ได้พัฒนาซอฟต์แวร์ประเภท Middleware ขึ้นมาใช้งานเอง โดยจะมี Service ต่างๆ แล้วแต่ละองค์กรจะพัฒนาขึ้นมา

ในปัจจุบันความต้องการ Service ของ Middleware มีมากขึ้น เพื่อรองรับการดำเนินงานทางธุรกิจที่มีความ слับซับซ้อนมากขึ้น จึงต้องการระบบงานที่เชื่อมทุกสามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว เพื่อให้สามารถแบ่งขั้นตอนคุ้มครองทางธุรกิจได้ ประกอบกับการที่จะพัฒนา Middleware ขึ้นมาใช้งานนี้ เป็นเรื่องที่ยาก มีโอกาสที่จะล้มเหลวสูง ด้วยสาเหตุดังกล่าว จึงได้มีผู้มีผลิต Middleware ออกมาระบุน้ำเสีย โดยเรียกว่า Application Server ซึ่งจะบรรจุ Service ต่างๆ ไว้ทำให้ องค์กรไม่ต้องพัฒนา Service ขึ้นใช้งาน ซึ่งจะทำให้องค์กรนุ่งคิด หรือทำเฉพาะที่เป็น Business Logic ใน Business Domain ของตัวเองเทียบอย่างเดียวเท่านั้น วิธีการก็คือพัฒนาซอฟต์แวร์ขึ้นมา แล้วนำไป Deploy บน Application Server ที่เตรียมสภาวะแวดล้อมขณะ Runtime ไว้ให้ โดยมีการประกาศความต้องการ Service ให้ Application Server เตรียม Service ต่างๆ ไว้บริการ

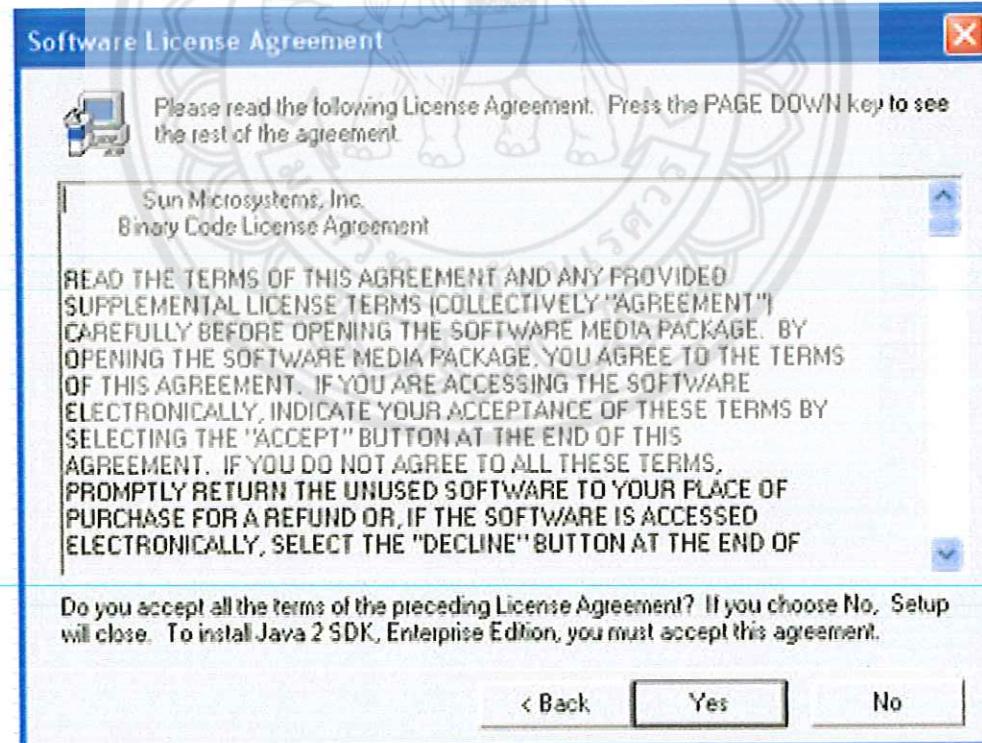
J2EE ก็คือ Specification ของ Application Server ซึ่งมีบริษัท Sun Microsystem เป็นเจ้าภาพ โดยเชิญ บริษัทต่างๆ มากนาย หาร่วมกันจัดทำ ซึ่งจะทำให้ Specification ที่ได้สามารถตอบสนองกับความต้องการของผู้ใช้ และผู้สร้างได้เป็นอย่างดี ซึ่งตรงนี้เป็นจุดแข็งจุดหนึ่งของ J2EE เพราะทำให้ไม่เกิดการกำหนด Specification ที่เอื้อประโยชน์กับบริษัท Software บริษัทใด บริษัทนึง สามารถดาวน์โหลด ได้ที่ <http://java.sun.com/>

วิธีการติดตั้ง

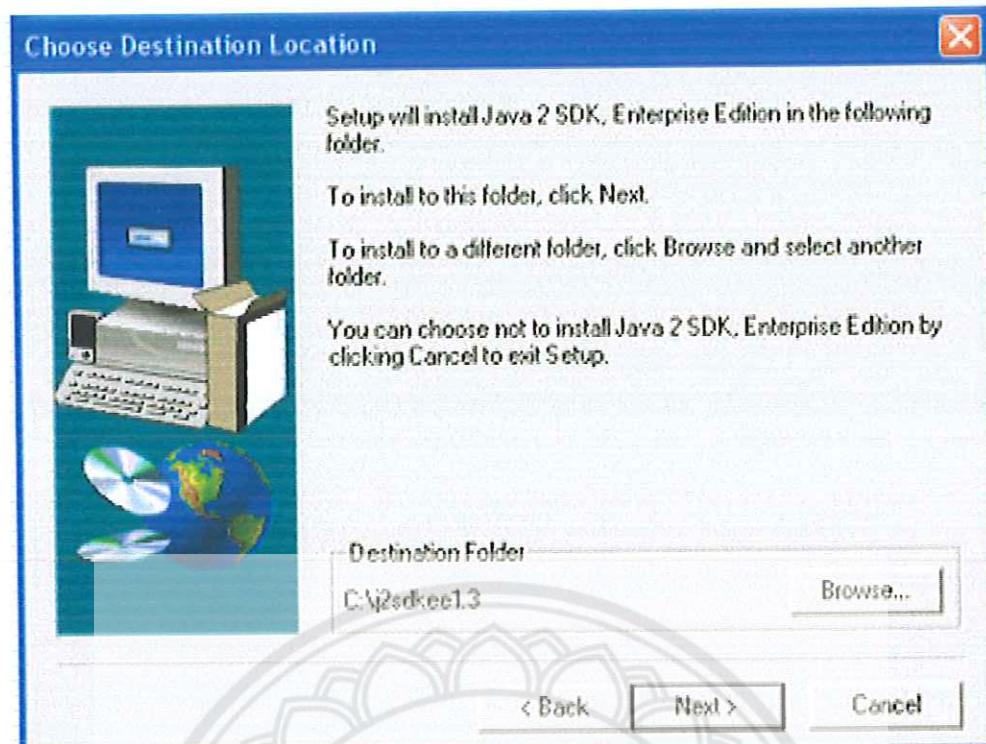
หลังจากที่ดาวน์โหลดโปรแกรมมา ก็ต้องเบิกคลิกที่ไฟล์ J2EE Installer หลังจากนั้นก็ไม่นีอะไรมาก ติดตามไปตามขั้นตอนการติดตั้ง เมื่อการติดตั้งโปรแกรมทั่วไป อาจกว่าจะเสร็จสิ้น ดังภาพที่ปรากฏนี้

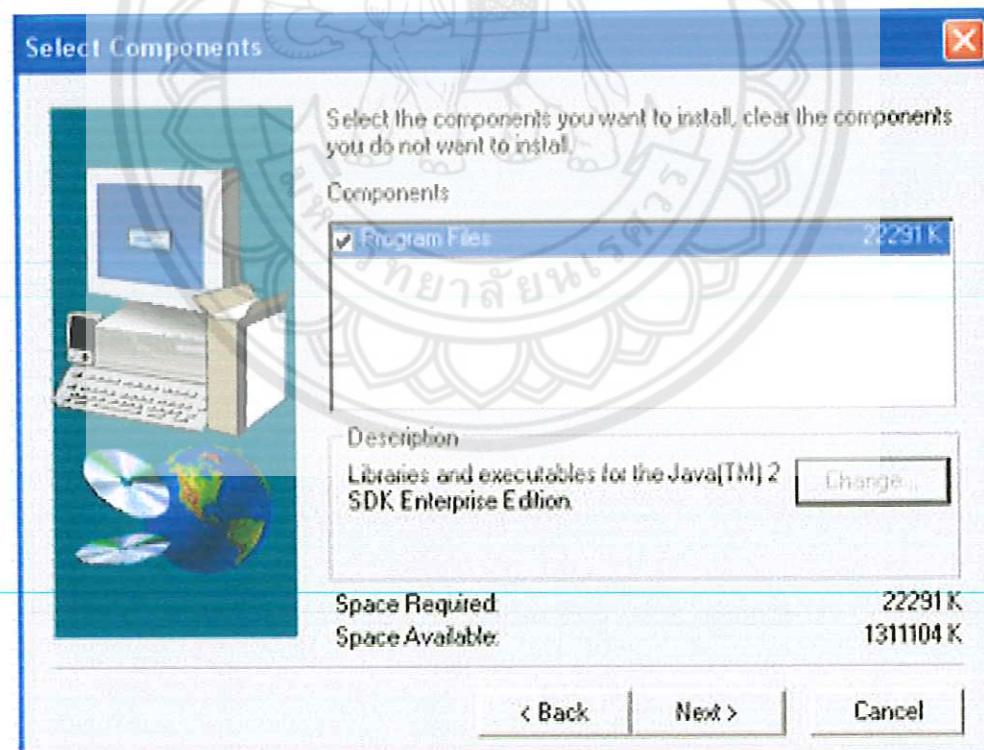
รูปที่ ข-1 แสดงหน้าจอแสดงข้อความต้อนรับการติดตั้งโปรแกรมของ J2EE

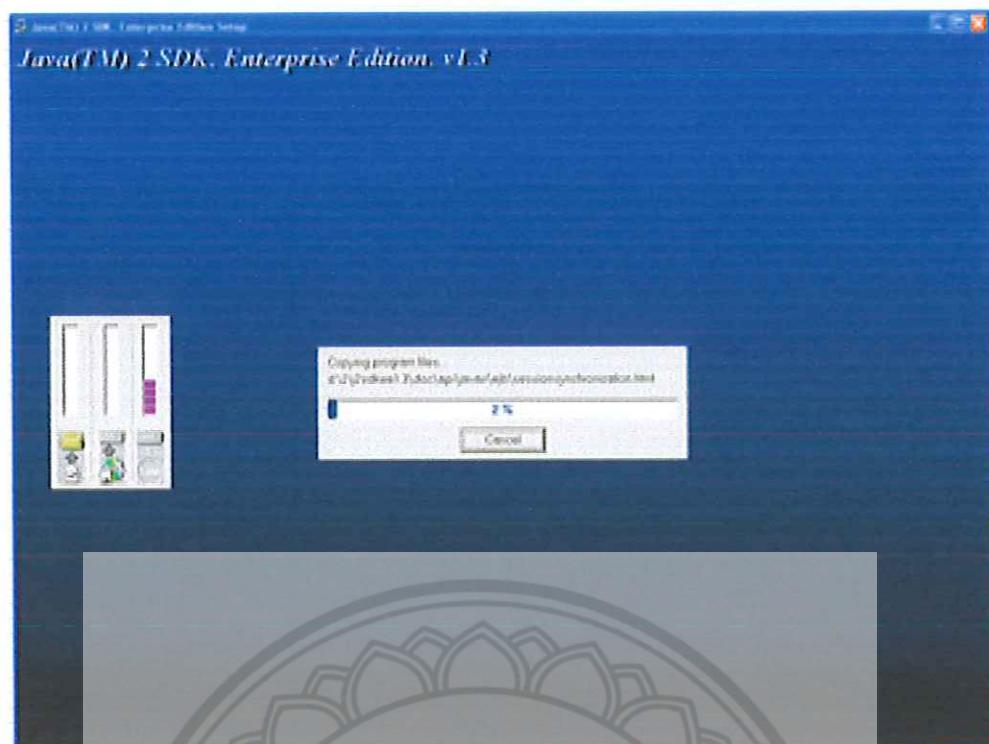
รูปที่ ข-2 แสดงหน้าจอ License Agreement

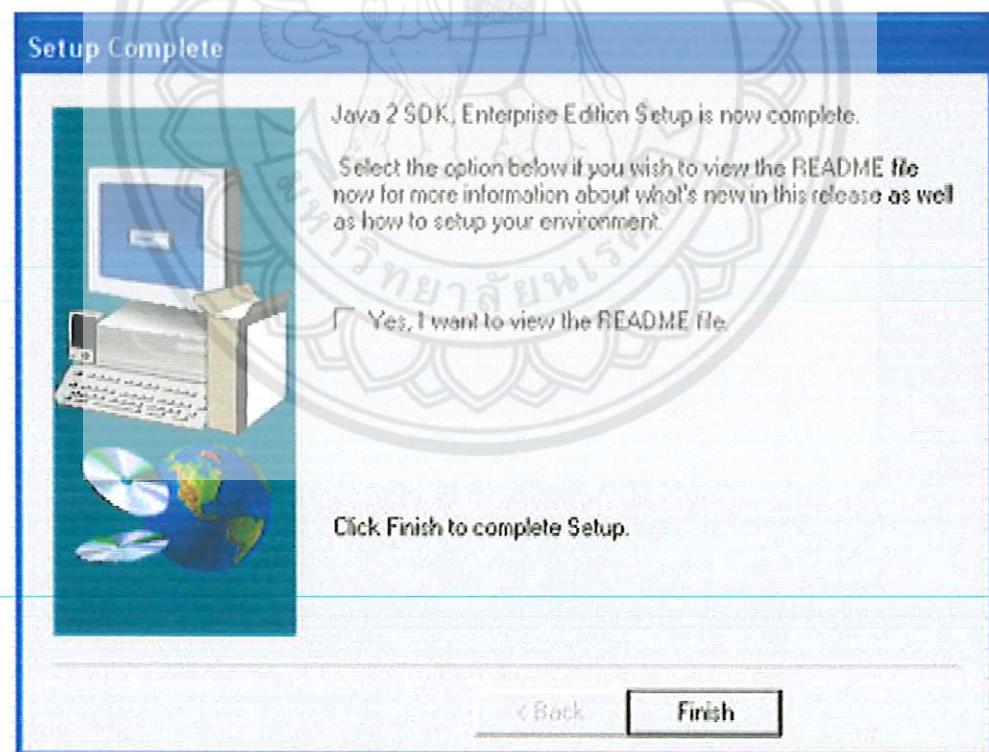
รูปที่ ข-3 แสดงการเลือกไดเรกทอรีที่ต้องการติดตั้ง

รูปที่ ข-4 เลือกคอมโพเนนต์ที่ต้องการติดตั้ง

รูปที่ ข-5 แสดงการติดตั้ง

รูปที่ ข-6 แสดงการติดตั้งเสร็จสมบูรณ์

ประวัติผู้เขียนโครงการ

ชื่อ นาย อภินันท์ ดีมารยาตร์
 ภูมิลำเนา 959/10 ต.อรัญญิก อ.เมือง จ.พิษณุโลก
 ประวัติการศึกษา
 - จบระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนพิษณุโลกพิทยาคม
 - ปัจจุบันกำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4
 สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยนเรศวร

e-mail : arm_man_u@hotmail.com

ชื่อ นาย ศุภกร รานต์ บัวประภัสสร
 ภูมิลำเนา 360/2 ต.ท่าจิ้ว อ.บรรพตพิสัย จ.นครสวรรค์
 ประวัติการศึกษา
 - จบระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนนครสวรรค์
 - ปัจจุบันกำลังศึกษาในระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 4
 สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์
 มหาวิทยาลัยนเรศวร

e-mail : dance_cpe@hotmail.com